

R. U. R.

číslo 1

rok 1987

ÚKDŽ, Klub přátel vědecké fantastiky R.U.R. - informační listy

Obsah:

str. 1	-	A jako úvod
str. 2	-	Plkon 1986
str. 3	-	Vrbičanské drbičany
str. 4	-	Ufoni ve Slaném
str. 5	-	Vyhledání soutěže klubu J.Verna
str. 6	-	Soutěž o sci-fi povídku časopisu Věda a život
str. 7	-	Jak poznat bezcenou SF - S.Lem
str. 8	-	Společenská rubrika I - volba metody
str. 9	-	Společenská rubrika II- poslední Parcon
str.11	-	SF v Brně
str.12	-	Jarošlav Jiran - Čas je jako kytky
str.30	-	Vladimír Grigorjev - Roh hojnosti

Neprodejné! Jen pro vnitřní potřebu!

Toto číslo neprošlo jazykovou úpravou.

Na tomto čísle spolupracovali: E.Häuserová, V.Veverka, Martin

Titulní stránka: P.Baubín

Redakčně připravil: T. Jirkovský

Z A K L Á D A J Í C Í Č L E N O V É R . U . R :

Adamovič I.	J.Vern
Bedrna P.	-
Bezděk F.	Solaris
Brodský P.	J.Vern
Čierny E.	J.Vern
Formánek P.	-
Giba J.	TM
Hazuš P.	VÚMS
Hauserová E.	P-10
Hlaváč M.	Villoidus
Hlinka A.	ADA
Chmúra J.	TM
Jelinková I.	VÚMS
Jirkovský T.	Laser
Kočiš P.	Klon
Komárek P.	-
Krupková J.	Klon
Kvarda J.	TM
Martínek P.	-
Matějka K.	Klon
Nosek P.	Villoidus
Olša J.	Klon
Pastrnák V.	VÚMS
Pevlík J.	Spectra
Podpěra M.	Sfinx
Příbylová J.	P-10
Rampas Z.	VÚMS
Rodr F.	Klon
Saczek S.	TM
Semohejl P.	ADA
Soukup P.	-
Suchomel P.	-
Štěpský T.	-
Veverka V.	Spectra
Vlk V.	J.Vern
Vlk V.jr	J.Vern

A JAKO ÚVOD:

Začátkem letošního roku existovalo v Praze, alespoň teoreticky, přibližně 13 SF klubů. Takže první, co Vás možné na tomto místě napadne, bude otázka, proč vlastně zakládat nový.

Proto hned úvodem malé upřesnění: R.U.R není nový klub. Jeho kořeny sahají do sfk Spectra v letech 1984/85, kdy se jeho vedoucí Vláda Veverka pokoušel "ubytovat" na své domovské půdě skoro každého aktivního pražského fanouška SF. Byla to léta jakéhosi velkého třesku našeho fandomu a s tím spojeného nadšení, s nímž se část fanoušku pokoušela roztočit kola fandomu bez ohledu na organizační podmínky, materiální zabezpečení i potřebného nadhledu a zkušeností, nutných ke tlumení případných nesrovnalostí a meziklubověfanouškovských vášní.

Snahy o vybudování jakéhosi "maxiklubu" pražských fanoušků tehdy skončily ve slepé uličce a sfk Spectra byl posléze vzhledem k potřebám zřizovatele /ODPM/ přeorganizován svým vedoucím na klub, věnující se výhradně dětem a mládeži, s minimální členskou základnou z řad odrostlejších fanů. A v důsledku této reorganizace se v Praze vytvořila skupina fanoušků, ochotných pracovat a uvyklých určitému stylu práce i osobním kontaktům, která neměla kde a oficiálně v rámci čeho vyvíjet svou činnost. Scházeli se dál kde se dalo a pátrali po případném zřizovateli. Po několika nesmělých pokusech přišla nabídka z místa, se kterým původně ani příliš nepočítali: z Ústředního domu kultury železničářů, kde svého času vystavovali u příležitosti výročí založení Klubu sběratelů kuriozit vlastní SF expozici.

Díky osobní iniciativě s. Martincové, takto vedoucí odboru zájmové neumelecké činnosti UKDŽ, se tu najednou naskytla možnost, která by většině fanoušků v dnes již pamětnických letech 1982-83, kdy čs. fandom vykročil ze své kolébky, zdála být vskutku "fantastické". Prostory situované do ideálního centra Prahy, dostatečně útulné a prostorné pro pravidelné schůzky většího počtu zájemců, sály pro případné větší akce, možnost vydávat Zpravodaj i přispět vlastní tvorbou do edičního plánu zřizovatele... A především možnost členství pro každého bez ohledu na omezení podle zaměstnavatele, bydliště či jiné, jak tomu dosud stále ještě je u většiny pražských klubů. Není tedy divu, že jsem nad takovou nabídkou nezávážali a namísto dosavadního studia Klon, bez zřizovatele, začali pracovat na novém klubu, s názvem dosud neurčeným, leč s předem jistým zřizovatelem a tím i s potřebnou perspektivou.

Ano, na novém klubu, protože na tomto místě je zase potřeba opravit to úvodní upřesnění. Svým způsobem je totiž R.U.R. opravdu novým klubem. Novým v tom smyslu, že je snad poprvé v Praze splněno těch několik základních podmínek pro kvalitní klubovou činnost, kterou zřejmě mají /zvykli si pokládat za jakousi samozřejmost/ kluby jako je Čestor, Třesk či Futurum, jejichž jména se stala po vlástech českých i slovenských za poměrně krátkou dobu jejich existence synonymem aktivity a i jakousi značkou kvality.

R.U.R. je tedy novým klubem, protože se v jeho řadách již nyní, v samotném stadiu příprav a budování vlastní pracovní a organizační struktury klubu, nově sešli "staří" lidé, bohatší o zkušenosti uplynulých dvou let. Zdeněk Rampas tu opět sedí za jedním stolem s Vládou Veverkou, členové Ady po boku lidí z klubu J.Vernea; zájem o členství projevíli či pomoc přislíbili všechny pražské kluby, s nimž bylo zakládání R.U.R. /áka/ předběžně a průběžně konzultováno. Takže jsme snad konečně na té cestě k celopražskému klubu, schopnému zpřístupnit SF co nejširší veřejnosti, v němž by všichni obrazně "hrabali" na společném písečku ku prospěchu fandomu, SF, svému i svých mateřských klubů.

V. Veverka

PLICON

1995

Lonský Plcon proběhl jako obvykle v červenci na chatové osadě v Předenicích u Plzně, kde má svou chatu předseda plzeňské Andromedy Karel Jedlička. Přítomní byli samozřejmě hlavně Plzeňáci; z Prahy tu byla celá koordinace kromě Pavla Březiny, Honza Hlavička /první večer u táboráku/, Petr a Inka z VÚMSu, v neděli Pavel Weigel a moje maličkost /od soboty/. Z Teplic přijel Franta Hlous, z třebíčského Třesku jeho předseda Franta Pleskač. Slováci zastoupeni nebyli, asi pilně připravovali Tatracon, z Chomutova přijeli tři lidi.

Já sám jsem přijel až v sobotu v 9.00 ráno /po úmorné noční cestě/, ale podle slov ostatních jsem zmeškal jen první večerní táborák. Po ubytování v jedné z připravených chatek jsem byl jako všichni ostatní zapojen do soutěže několika tříčlenných družstev ve sportovních i sci-fistických disciplínách. První byl už obligátní Den trifidů - ale s lezením na skálu, na které se trifid pohyboval. Odměnou za průchod byly obálky s další disciplínou soutěže - torza fanzinů, které mělo družstvo roztrždit a určit, který fanzin kdy vyšel. Jako trifid si počínal nejdivočeji plzeňský David Růžička, který při poskakování na skále /i on byl "slepý"/ div nesletěl dolů a vysloužil si přezdívkou Trifid Kamikadze. Většinu lidí však trifidi šlehli a vyřadili, včetně členů mého družstva /Franta Pleskač a Táňa Podpěrová/. Odpoledne, když jsme dotazníky vyplnili, čekala na soutěžící další nebezpečná disciplína - průjezd Argonautů kolem víru Scylla /představoval ji Karel Jedlička, který nemilosrdně každý projíždějící člun potápěl/. Však Karel Jedlička byl taky jedinou "nefilmovou" postavou, který se dostal do dalšího kola jako jeden ze sci-fi hrdinů, které měli soutěžící uhodnout při pantomimě předváděné tím kterým družstvem. Golema, King Konga, Vetřelce, ET a Sexmisi uhodl každý hned; Franta Hlous se však s předváděním "potápějícího" Karla dost natrápil a identifikovaly ho teprve přihlížející děti /jízlivou poznámkou/. Poslední kolo soutěže bylo až u večerního táboráku - pomocí čtených ukázek měla družstva identifikovat povídku /román/, autora a případně antologii. Tady jsem oproti předchozím disciplínám nastoupil zase já a zahříval jsem computerové obvody do krajnosti. Jedenapůlkrát z osmi sice selhaly, ale přece jen jsem trochu zvýšil naše skóre. A pak se už jen zpívalo při kytáře /eventuelně poslouchalo burácející trubku a harmoniku odvedle/.

O nejzajímavější bod programu jsem údajně přišel - dokonalé předvádění obsahu Duny a Terminátora Frantou Hlousem na jeho chatě /prý do 4.30 hod/. V neděli, když jsme se konečně probudili, se objevil Pavel Weigel právě včas, aby se zúčastnil slavnostního ceremoniálu předání cen - malých ufonků. Vítězi byli Plzeňáci, které zastupoval Trifid Kamikadze. Poslední, kteří dostali ufonky útěchy, byli Chomutováci /Koordinace byla třetí, ukradli našemu družstvu ufonka o osm bodů/. Čestného ufonka dostali rovněž organizátoři - Karel Jedlička a Radka Žáková - a jako host zdaleka

Pavel Weigel. Pak se už jen uklidilo ohniště a po posledním vydatném obědě u řadky a zaplávání v pekelně studeném potoce jsme se rozjeli domů /naš Prazáci, kteří jsme neodjeli v Pagiho "popelnici", vzal Pavel Weigel svým wartburgem/.

Celkem lze říci, že letošní Plkon se vydařil /nemám možnost srovnávat s loňským, na kterém jsem nebyl/ a poskytl účastníkům dobrou zábavu i možnost popovídat si o SF, což bylo jedním z jeho hlavních cílů. Doufejme, že se stejně tak vydaří i napřesrok.

Honza Pavlík - chrononaut

UPRÁVILNOST DRBIČANY

Ten dům, kde nás ubytovali, vypadal jako kravín. A asi to taky dřív kravín byl, protože se nacházel v objektu JZD hned vedle sila. Téměř veškeré dění se naštěstí odehrávalo úplně jinde - v jídelně pracovníků JZD, hned v sousedství kuchyně, odkud nám byla vydávána vynikající jídla / v mezích možností/.

O společenský program v pátek večer jsem přišel, přijel jsem až na sobotní ráno, kdy začalo představení jednotlivých fanzinů. Bylo tam přibližně 30 lidí na asi 10 fanzinů. Uvádím pár citátů. Fanzin Pollux: "Nejprve jsme měli natištěné desky a pak jsme přemýšleli, co do nich." Fanzin Trifid: "Dostali jsme na fanzin dvacet tisíc /slyšel jsem dobře?/ a musíme to nějak utratit." Olša: "Říkejte si co chcete, stejně to budu dělat podle svého." Je jasné, že největší zájem vzbudilo moje vyhlášení vzniku nového fanzinu SF KURÝR.

Zástupci fanzinů měli s sebou i ukázky a při troše šikovnosti si člověk mohl vyžebrot Prit, Pollux speciál a další.

Odpoledne byly přednášky. Theodor Rotrekl byl působivý. Vážný, konstruktivní, k přemýšlení nabaďující. Jeho přednáška o SF literatuře a výtvarnictví obsahovala pěknou řádku zajímavých myšlenek a byla výbornou obhajobou této literatury, hodnou veřejné publikace. Zprávou, že se možná chystá oficiální SF časopis, vyrazil všem přítomným dech, ale byla to zřejmě falešná stopa. Ve volné chvíli hodnotil přítomné příspěvky do soutěže o Ufíka. Autoři měli štěstí, že nebyli přítomni. Vystoupení redaktora Talaše ze Zápisníku bylo sympatickým důkazem spolupráce oficiálního tisku s fandomem a možná se i z besedy s přítomnými fany zrodil nejeden nový nápad.

Mezitím co se většina fanů bavila, několik nešťastníků bušilo v jednom z pokojů do stroje, točilo klikou, vymýšlelo a secvakávalo, aby mohli ostatní obšťastnit čtyřmi čísly v té době nejnovějšího fanzinu v republice s názvem Drbičany. Mimochodem, nejsem si tak zcela jistý, považovali-li všichni účastníci za obšťastnění výtisk Drbičan, dopadnuvší uprostřed pokojného spánku ve 4 hodiny ráno na postel...

A odměnou pro všechny, kteří přežili až do nedělního rána, byla možnost koupit si /na místě zhotovený a nalízaný/ výtisk Extra-Super-Antologie Pavla Kosatíka Lety zakázanou rychlostí. Kvalita některých výtisků byla slabší, ale jen Egon Čierny měl odvahu zakoupené výtisky vrátit.

Za zmínku stojí i audiovizuální pásmo Franty Hlouse o posledním Plkonu. Zasmali jsme se.

Pan Rotrekl prý nemohl kvůli rámusu celou noc spát.

Ani jedna z výše uvedených událostí nebyla tím hlavním na celém semináři. Tím byla ona atmosféra, nadšení, entuziasmus. Dokud bude na conech takováto atmosféra, není třeba se o naše hnutí bát.

-ač-

...LF...ON...I

V E

SL...P...E...M

O návštěvním dnu slánského klubu jsem se dověděl v týdnu před inkriminovanou sobotou a přiznám se, že mě lakal z programu jakožto "promovaného chrononauta" nejvíc film Terminátor. Je ale třeba říct, že ani dalším /a dominujícím/ programem jsem rozhodně nebyl zklamán. Návštěvní den klubu v sobotu 21. února se vyznačoval dobrou programovou i organizační přípravou, takže spokojení mohli být jak slánští návštěvníci, tak i "příchozí zdaleka", vesměs Pražáci a v Praze studující. Byli mezi nimi tři koordinátoři - z toho Zdeněk a Albert s lepšími polovičkami -, matfyzáci, nu a samozřejmě hlavní osoby a aktéři programu - přednášející Ondřej Neff a Theodor Rotrekl. Ondřej zahájil odpoledne svou přednáškou o nejnovějších trendech v americké SF a jejích hlavních představitelích, jmenovitě o směrech "kyberpunk" a "humanisté". Jeho přednáška byla dobře fundovaná, podle názorů některých účastníků prý až "příliš fundovaná". Nevím, co tím bylo míněno: pojmy jako nová vlna a klasická SF zná a chápe skoro každý scifista, a to ostatní bylo nové stejně tak pro mě, který jsem pár knih v angličtině přečetl, jako pro ty ostatní. Faktem je, že přednáška dala českým scifistům důležité informace o nových trendech, v nichž se bude SF zřejmě ubírat.

Zajímavá byla i přednáška Theodora Rotrekla, v níž na přání místních nastínil "průřez" dějinami ilustrací SF od Leonarda da Vinci až po současnost. Svou přednášku doplnil rovněž barevnými diapozitivy jednotlivých ilustrací a obrazů, které daly posluchači názornou představu o tom čí onom stylu v SF ilustracích.

Po přestávce, která nebyla ani moc dlouhá ani krátká, a skoro povinné autogramiádě nastala beseda s oběma tvůrci, kteří se tužili a odpovídali na všechny možné i nemožné otázky. Dověděli jsme se, že se chystá SF periodikum /kniha nebo časopis? Mělo by to být v PNS, ale přitom kniha - očíslovaný čtvrtletník.../, dočkali jsme se od Ondřeje zdrcující kritiky většiny amerických SF filmů /až na pár, jako Vetřelce, 2, Starmana, který u nás poběží, a několik dalších je to všechno naprostá blbost,.../ a Zdeněk musel odpovídat na dotěrnou otázku, jak to vlastně letos bude s tím Parconem /bude, když si ho sami uděláme, ale snad by to mohlo být v červnu v Praze/.

A po besedě už běžel mnou očekávaný Terminátor. Nejednalo se sice o kopii nejlepší kvality /záběry v noci, kterých je ve filmu téměř většina, nebyly moc dobře vidět/, ale myslím si, že kvalita samotného snímku divakovi nedovolila soustředit se na takové ma lichernosti. Vůbec mi nevadilo, že jsem Terminátora viděl už potřetí, ale zajímalo by mě, co může být ve druhém dílu, který je prý už hotový...

Program skončil načas, takže ti, co přijeli z jiných míst, mohli včas autobusem nebo vlakem odjet do svých domovů /mě se to netýkalo, neboť mě matfyzáci vzali autem/. Celkově bylo odpoledne hodnoceno jako zdařilé a lze jen doufat, že takových bude ve fandomu víc.

Honza Pavlík
kk RUR

Klub Julese Verna Praha vyhlašuje

NOVOU EPOCHÁLNÍ CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ

F A N T A S Y

Podmínky: Zaslané příspěvky musí splňovat podmínku, že jde o fantasy - nechceme pohádky pro děti, ani SF /jedině se silnými prvky fantasy/, ani mystické horory o stěhování duší. Počet draků, čarodějů, magických mečů, bojovníků, magie ani unesených princezen není omezen. Můžete napsat temnou fantasy, kde pro samou magii není vidět ani na krok, můžete napsat humornou fantasy, můžete napsat další pokračování Conanových dobrodružství - fantasie má dveře dokořán. Příběh by však měl obsahovat prvky iracionální, jak už je to ve fantasy zvykem.

Forma: Příspěvky zasílejte psané čitelně strojem ve dvou kopiích, rozsah libovolný - od jediné věty po kufr nadtý rukopisy.

Termín: Nejpozději do 1.12.1987

Výherci budou odměněni a nejlepší povídky rozumné délky budou otištěny ve fanzinu Poutník. Pečlivě vybraná porota specialistů ohodnotí originalitu i literární zpracování.

Příspěvky zasílejte na adresu: Egon Čierný
Matěchova 14
140 00 Praha 4

Těšíme se na vaše práce!

SOUTĚŽ O SCI-FI POVÍDKU O CENU ČASOPISU VĚDA A ŽIVOT

1. Soutěže se může zúčastnit - s výjimkou členů poroty - každý občan Československa jednou nebo více původními povídkami dosud neuveřejněnými v knihách, časopisech ani novinách.
2. Povídky nesmějí přesáhnout šest normalizovaných stran /na straně 30 řádků po 60 úhzech, tj. řádkování 2/.
3. Povídky - v češtině nebo ve slovenštině - se zasílají v pěti vyhotoveních, které autor označí svým heslem, na adresu: Věda a život, pošt. příhrádka 422, 656 01 Brno. V přiložené zalepené obálce, označené stejným heslem, ude autor své jméno, adresu, věk a povolání.
4. Porota ve složení PhDr. Karel Blažek /Brno/, ing. Karel Jodlička /Plzeň/, Jaroslav Štěpaník /Brno/, Jaroslav Veis /Praha/ a PhDr. Ivo Železný /Praha/, předseda poroty, jednou měsíčně posoudí zaslání příspěvky. Bude vždy vybírat ze všech povídek, které obdržela během posledního roku. To znamená, že povídka může být vybrána k otištění do 1 roku po zaslání.
5. Počet předkládaných povídek není omezen a jeden autor může soutěžit i vícekrát do roka.
6. Každý z porotců hodnotí 5 povídek body ve stupnici 7, 4, 3, 2, 1. O pořadí rozhoduje prostý součet bodů. V případě rovnosti bodů rozhoduje hlas předsedy.
7. Každý měsíc bude ve VaŽ uveřejněna povídka, která získala nejvyšší počet bodů. Povídky budou uveřejňovány pod jménem autora /nikoli anonymně/ a honorovány podle platných směrnic. Slovenské povídky vyjdou v českém překladu.
8. Do 31. prosince 1987 rozhodnou čtenáři VaŽ hlasováním o nejlepší povídce ročníku 1987. Hlasování se může zúčastnit každý čtenář jedním hlasem. Zvítězí povídka, která dostane nejvyšší počet hlasů. Autor vítězné povídky obdrží cenu časopisu Věda a život, dotovanou částkou 3000 Kčs. Platný je každý hlasovací lístek s nalepeným hlasovacím kupónem. Hlasovací kupón bude uveřejněn třikrát do roka, aby se hlasování mohli zúčastnit skutečně všichni čtenáři VaŽ. Vylosování účastníci ankety dostanou roční předplatné VaŽ nebo knihy nakladatelství Horizont.
9. Vítěz soutěže o cenu časopisu Věda a život bude vyhlášen v březnu 1988.
10. Zaslání příspěvky se nevracejí.

Tomu, kdo se chce vydat do džungle americké fantastiky, mohu doporučit některé praktické příkazy, která mohou účinně omezit rozčarování a pocity marnosti nad časem promrhaným četbou naprosto bezcenných textů.

Je tedy zbytečné číst text, ve kterém:

- 1/ Autor v předmluvě sděluje, že píše tak a tak, kdežto Flaubert, Swift, Tolstoj, Joyce atd. onak; pokud se nejedná o žert, jedálka předmluvy přímo úměrná kvalitě textů
- 2/ Jako jednající osoby vystupují andělé, ďáblové, Pán Bůh, řečtí bohové, démoni, džinové, upíři atd.
- 3/ vystupují postavy, které nejsou lidmi, ale členy "jiné civilizace" a jsou popisovány přímo, tj. "z božského vypravěčova pohledu"
- 4/ Jména některých postav jsou vytvořena znásilněním názvosloví paradygmaticky jazyka, z něhož je autor přebírá - např. "Alexi Andrei" jako jméno Poláka, "Kohlenschlag" jako jméno Němce apod.
- 5/ Nedaří se během několika prvních stran určit místo, čas a objekty akce / nahrazuje ji jakési halucinační žvanění nebo rozevlátý blábol/
- 6/ Vyprávění je roztrženo do nevelikých odstavců, které se zmítají z jednoho kouta Země do druhého, případně i ve slunešní soustavě nebo Galaxii
- 7/ Všechny postavy mají výlučně jednoslabičná jména a příjmení
- 8/ Dochází rychle k eskalaci fantastických předpokladů, vytčených na počátku /např. hrdina je telepat, ale ne obyčejný - takový, který může silou vůle zapálit oheň; může myšlenkou zapálit nejen cigaretu, ale způsobit explozi celé hvězdy; může nejen hvězdy vyhodit do povětří, ale jeho záměr nikdo nevytuší, protože jeho mysl je neproniknutelná pro "normální" telepaty; nejen jeho mysl...atd. Citované schéma eskalace je převzato z povídky Deeper than the Darknes H. Ellisona/
- 9/ Slovná charakteristiky nebo četné přívlastky nahrazují věcné popisy / např. v textu je krajina "neobyčejně kouzelná", netvor "příšerně nestvůrný", vzhled monster z jiné galaxie "úžasně monstrozní" atd. Lze předpovědět s vysokou pravděpodobností, že dílo ohumenoudech, kteří se od lidí liší barvou kůže/převážně jsou modří/ nebo počtem prstů na ruce /mají jich místo pěti šest, čtyři tři/ si zaslouží okamžité odložení.
- 10/ Vystupující postavy si navzájem obdivují duševní vlastnosti, které neodpovídají textu/ např. za neslýchaně směšné považují slova jiné postavy, které čtenáři nepřipadají ani trochu směšná, nebo za moudrosti prohlašují něčí banality/

Pokud se v díle vyskytují více než dvě z vypočtených vlastností pravděpodobnost jeho bezcennosti dosahuje 100%. Jeden znak může označovat krátkodobý výpadek fantazie, to se ostatně může stát každému. Jejich společný výskyt však prokazuje tvůrčí bezradnost.

Z knihy "Fantasyka i futurologia" 1.díl
Krakow 1973 přeložil

Pavel Weigel

WOLFE MEET DODY

Napadlo mě, že společenská rubrika / typu: "Princezna Margareta se zúčastnila slavnostní premiéry v růžových šatech zdobených zeleným sametem" / by se mohla nádherně uplatnit i v informacích o sci-fi hnutí. Tak například: "Ve čtvrtek 5. února 1987 ve večerních hodinách se klubovna Radiopaláce zaskvěla přítomností významných osob pražského sci-fi hnutí. Dr. Rampas projevoval přívětivou podporu plánům dr. Veverky na mnohé budoucí akce pod zřizovatelem UKDŽ. Dr. Veverka měl na sobě šedé tesilové kalhoty..."

Ale mé sebevědomí bylo značně otřeseno, když jsem si přečetla nejnovější výtvor Zdenka Rampase, který pojednává o lonském Plkonu a zachycuje ono klima scifistických kruhů, kdy v atmosféře hravě recesistické se vytvářejí mýty a legendy o jednotlivých osobnostech. Sprustu věcí jsem totiž nepochopila díky své zřejmě povážlivě snížené inteligenci a chatrné paměti. Posudtesami. V textu se mluví o známém vydavateli IFe. "Kdo to proboha může být?" ptala jsem se Zdenka. "No přece Zelezný!" odpověděl. Nebo záhadný exot jménem Akčildej. "Nějaký tatarský chán nebo co?" "Ale to je přece Jedlička," vysvětluje Zdeněk. "Ale J.N. Kaprál pozpátku nic rozumného nedává!" ujišťují se raději. "Ale zato je o něm zmínka skoro v každé Hlavičkově povídce," prohlašuje Zdeněk. Ukazuje se, že badatelé vedou spory, zda Kaprál představuje vlastně Hlavičku samotného, což svérázný autor popírá...

Z toho všeho jsem pochopila zdrcující pravdu: nemohu psát společenskou rubriku jenom na základě toho, co se mně donese samo od sebe. Začala jsem intenzivně přemýšlet nad metodou, jak na to. Systém tajných informátorů, něco jako "Pepku vyskoč" ve Švejkovi? Ne. Lepší metodou bude přímý, šokující útok. Vespojitosti s tématem, které budu chystat, si vytypuji některou postavu sci-fi hnutí. Vymyslím otázky "na tělo", jejichž pitomost a recesivnost bude přímo úměrná tomu, co příslušná postava či osobnost může podle mého odhadu ještě vydržet. Pak postavě /osobnosti/ zatelefonuji a požádám o pětiminutový interview. Postava /osobnost/ bude tak zaskočená, že mi na mé otázky snad i odpoví. Získaný materiál pak vpletu do přídive společenské rubriky.

Zbývalo zvolit pokusného králíka. Rozhodla jsem se pro Honzu Pavlíka, který působí dojemem člověka naprosto oddaného věci sci-fi. Nechybí téměř na žádné akci, takže svou přítomností vytváří již jakýsi charakteristický kalorit. Prostě nadšenec. Jeho specializace jsou překlady a četba knih v podivných jazycích, protože mi vždycky nabízí něco ve francouzštině a polštině. Otázky jsem volila / pro začátek / seriózní a decentní.

"Jaká je tvá osobní scifistická historie?"

"V sci-fi hnutí jsem od roku 1982; nejdříve jsem byl ve Villoidu, na pořadech v Ponrepu mě odchytil Jiří Kuřina z Hradce a přivezl mě pak do Spectry k Dominiku Dvořákovi a k práci s dětmi."

"kdybys byl odsouzen k dvouletému nucenému pobytu mimo naši dobu, kam bys namířil se svým strojem času?"

"No tak to tedy ke starým Inkům, do doby, kdy tam podle Dánikena přistáli mimozemšťané. Chtěl bych prozkoumat, co je na tom pravdy."

"Kdybys mohl vdat včeštině jednu knihu, která by to byla?"

"Určitě Isaac Asimov, Sami bohové. Získalo to Huga i Nebulu a je to o výměně nergie s paralelním vesmírem, kde platí úplně jiné interakce, proměnná těla a podobně. Pak bych vdal samozřejmě Clar-ka, Odysseu 2010 a třetí Odysseu 20 001 - ano, to prý existuje, nes-pleť ty nuly, skutečně dvacet tisíc jedna! A pak cokoli od Simaca-rozhodně Kruh kolem Slunce... to je zase z paralelního světa...nojo, tys chtěla jednu knihu, tak to by asi stačilo..."

"Tvoje největší sciřistická ctižádost?"

"Aby mi něco někde vyšlo, třeba překlad povídky."

To je pro mě šok. "Cože, tys nikdy nic neposlal do nějakého časopisu?"

"Ne, já to nějak nedokážu dotáhnout, přepsat, dopsat nebo co, zatím jsem publikoval jen ve fanzinech."

"A co bys ještě řekl čtenářům sám od sebe?"

"Aby hodně četli, získávali nové lidi pro naše hnutí, a hlav-ně se učili jazyky, aby si mohli číst knihy v cizích jazycích."

Doufám, milí čtenáři, že jste lepší než já. Já totiž přes všech-nu snahu pořád pocituju při pohledu na knihu v angličtině nával una-veného odporu - nebo odporné únavy. Ach jo!

Eva Hauserová

S P O L E Č E N S K Á R U B R I K A II.

POSLEDNÍ

PARCON

Zvykáme si na krutou pravdu. Parcon '86 byl poslední, alespon poslední, který se konal v Pařdubicích, a měli bychom mu tedy věno-vat pietní vzpomínku / a ovšem seriozní rozbor, na který si ale netroufám/.

Slyšela jsem hodně lidí tvrdit, že každý následující Parcon měl horší úroveň než zen předchozí. To ovšem silně připomína pamět-nické skuhrání ve stylu, že ta mládež je čím dál zkaženější a vů-bec jde všechno od desíti k pěti. Sama jsem byla na Parconu '85 a '86 a je fakt, že ten první byl pro mě tak nový a překvapivý, že se mi vlastně líbil víc. Od toho druhého jsem asi čekala příliš, a tak se mi zdálo, že na videu je jenom pořád samá Planeta opic, sá-ly klubů jsou nemožně narvané a Ivo Zelezný je nějak unaven životem, neboť se ani nesnažil vřtěpovat autorům dobré rady...

Také jsem několikrát slyšela názor, že Parcon by se měl rozděl-it na část autorskou / s nějakým seminářem, kde by se hodnotily povídky/ a část konzumní / kde by si přišli na své takzvané video-maniaci/. Nevím. Takovou knižní burzu a dražbu nebo Neffovy a Veiso-vy přednášky by asi navštívili příslušníci kasty literární i kasty videově divécké. Bohužel hranice mezi kastami dosud není dostatečně ostrá, ačkoli by bylo pěkné, kdyby třeba příslušníci literární kasty byli označeni černou tečkou na čele a měli by zapovězeno přijmout pokrm z rukou příslušníka videově divécké kasty, promluvit s ním nebo s ním uzavřít snatek. /Předkládám k úvaze vyhraněným přívržen-cům obou směrů./

Soutěž o Cenu Karla Čepka na Parconu '83 a '84 vyhrál Ivan Kmi-nek. Rozhodla jsem se zaútočit otázkami právě na tohoto majitele dvou mloků, ačkoli jsem tušila, že bude klást v jistém smyslu odpor. Ne že by nebyl ochoten si povídat, ale ze všeho, co říká,

jsem vždy cítila nesmírně houževnaté úsilí najít pravdu - tak houževnaté, že budu muset být krajně opatrná při zachycování jeho formulací; Ivan Kmínek má tak důkladný a odpovědný styl, že těžko plácne nějaký roztomilý, šťavnatý nesmysl. Zato ze svých myšlenek a pozorování vytváří pěkné fejetony / v Zépisičku, ve VTM, v Technickém magazínu/.

Definovala bych ho jako šlověka, který přesně ví, jak se sci-fi literatura psát nemá.

"Halo...Ivan je ve vaně...počkej...on už jde..."

Ozývá se crčení vody odkapávající z Kmínka.

"Ivane, sdílíš názor, že každý ročník Parconu byl horší než ten předchozí?"

"To ne. Všechny povídky jsem četl jen v případě Parconu 86, o předchozích ročnících mám představu jen z Kočasu, ale všeobecný názor je, že úroveň příspěvků do Parconu 86 byla nejvyšší."

"Kde máš uloženy Mloky?"

"Mám je vystavené v obýváku na piáně."

"Co říkáš názoru, že sci-fi literatura čeká na svého Dostojevského?"

"V jakém smyslu?"

"No, že ty literární prvky a sci-fi prvky pořád ještě nejsou dost dobře skloubené..."

"No. na někoho čeká určitě, i když na Dostojevského myslím ne."

"Třeba na svého Márqueze?"

"To už spíš. Prostě sci-fi by měla být literárnější."

"A co Šefner?"

"Víš, že Šefnera mám rád, že ho pořád objevuju. Tu literárnost myslím tak, že věda by ze sci-fi neměla čouhat. Šefner tam má vědu, má tam roboty. Nevím, snad sci-fi literatura čeká na nějaké velké duchy, kteří budou umět zacházet s materiálem... tedy spíš literáti než vědci..."

"Jde snad o to, že by ti literáti, jak praví Neff, měli být vzdělanější?"

"To vzdělání podle mě snad ani není kritérium, spíš jde o to, aby to nebyly ty nemastné neslyné hybridy mezi populárně vědeckou literaturou a beletrií... vem si třeba Vonneguta."

"Vonnegut a Šefner mají možná společnou takovou tu hravost, ne?"

"No, nevím... ale ano, nakonec taky věřím na hravost, spíš než na dostojevštinu. Nejhorší ze všeho jescholastika, to omílání, takové ta naivita, samozřejmě nechtěná, protože v šefnerovi je záměrná naivita. Sci-fi nesmí být polopatistická. Zní to asi banálně, ale sci-fi literatura musí být stejně vždycky jedinečně o lidech. Když budu číst o nějakém technickém problému, o tom, jak se s ním lidé potýkají, tak mě bude zajímat psychologie těch lidí, jak dobře je to napsané. Je jasné, že to něco chce, ale to takhle těžko vyřešíme."

"Takže třeba Clarke..."

"Clarka nemám rád."

"Omlouvám se za pitomost dalších otázek. Cítíš se být tuctovým Čechem?"

"Cítím."

"Glorifikoval Čapek českou malost?"

"No, to zas ne, protože o tom píše tak nádherně, že už to malost není... já vím, takové to čecháčkovství, to v něm je... něco má v něm už taky nesedí, ale pořád ho obdivuju, psal krásně."

"Jednou jsi řekl, že kdo nebyl sci-fi nadšenec od dětství, není žádný scifista, ale svůj zájem jenom předstírá..."

"To že jsem řekl?"

"Řekl jsi to, když jsem přiznala, že mě sci-fi zajímá teprve několik let."

"Hm...ale asi to tak opravdu bude, Pamatuju se, že když mi bylo asi dvanáct, četl jsem Mraky Magellanovy, je tam scéna, jak člověk jde po širé planině, všechno je tak přízračné, mraky, měsíc, a proti němu kráčí postava a když se přiblíží, zjistí, že to není člověk... pamatuju se, že z toho jsem dostal záchvat. Matka mě musela asi dvě hodiny křísit. Myslím, že pro většinu sci-fistů platí, že jejich zájem se probouzí v dětství takovými zážitky.

S F _ _ _ V _ _ B R N Ě

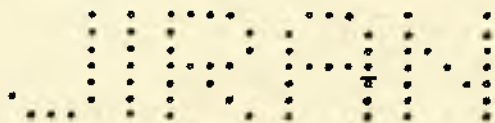
Dne 7. března 1987 se v n.p. Vlněna v Brně konalo setkání přátel sci-fi z Brna a blízkého okolí, na které byly pozvány i některé pražské "kapacity". Pro nemoc se sice nemohl dostavit Josef Nesvadba, ale myslím si, že ani tak setkání neutrpělo na zajímavosti. Besedy, která tvořila hlavní náplň programu, se vedle brněnského rodáka Karla Blažka zúčastnil i Jaroslav Veis z Prahy, který byl okolnostmi přinucen vést prim a "vymýšlet si něco moudrého". Podle mínění brněnských a moravských posluchačů / i mého / se mu to určitě povedlo. Nezabýval se sice pouze sci-fi jako takovou, ale všechny zaujalo jeho povídání o možnostech současného spisovatele, poznatky z právě ukončeného sjezdu spisovatelů i jeho vlastní záměry. Podle svého tvrzení se už nebude věnovat čisté sci-fi, musí dokázat, že dobrý spisovatel z této branže má i na víc a dokáže tvořit dobrou literaturu. Sám se o to prý pokusí v novém románu, ve kterém se mají objevit i autobiografické prvky. Pak Jarda zodpověděl otázky v diskusi, v níž dominoval svými fundovanými dotazy a názory na literaturu a psaní zejména předlonský vítěz Mloka Franta Novotný.

A po ukončení besedy už nastal slavnostní okamžik - předání cen za povídky vsoutěži na téma o Velikonočním ostrově. Účast bohužel příliš hojná nebyla: rozhodovalo se vlastně jen o pořadí, protože do soutěže přišly 3 /slovy tři/ příspěvky. První cenu vyhrál "skoroprofík" Josef Pecinovský, druhá zůstala v Brně díky členovi AF klubu Marcelu Smékalovi a třetí putovala do Prahy s Ivanem Adamovičem. Názvy povídek jsem si bohužel zapomněl zapsat, ale prý vyjdou v AFku - jen si počkat/. Současně byla vyhlášena nová soutěž na téma SOLITOZA - psychická nemoc v důsledku dlouhodobého pobytu v osamění / v kosmu, na dně moře apod./. Doufejme, že tentokrát bude příspěvků víc...

No a aby si užili i Brněci a nejenom Praha, co může chodit do ADY, promítly se odpoledne dva videofilmy. Slíbená DUNA sice omylem nepřišla, ale místní určitě ocenili i perfektně řemeslně zpracovaný snímek Poslední odpočet / Tajemná záře nad Pacifikem / a pokud jde o Enemy Mine, byla to novinka pro všechny a i když byla pouze v němčině bez překladu, líbila se všem.

A to bylo všechno - bylo třeba končit. Program nebyl bůhvíjak dlouhý, jako na conech, ale rozhodně kvalitní a myslím, že jej ocenili i ti, kteří se kvůli akci vydali do Brna zdaleka, zdaleka... třeba i z Prahy. Takových akcí nám je třeba ještě víc, aby fandom všude umězel veřejnosti, co dovede...

Jan Pavlík

Č A S J E J A K O K Y T K A

13. srpna

Sobotní odpoledne se chýlilo ke konci. Vilová čtvrť Growhills byla tichá a pustá, jako každý víkend, kdy je hezké počasí. Luxusní vozy odvezly rodiny svých majitelů do letovisek na pobřeží, a s nimi i křik dětí. Vozovky byly téměř prázdné. Odkudsi zazněl štěk psa, vzápětí umlčený rázným hlasem. Ulicí projelo tiše, jako by i ono respektovalo posvátný klid, policejní auto. Bylo vedro, muži vystrkovali z otevřených oken opálené předloktí, ozýval se tlumený hlas z vysílačky, rušný praskotem a hvízdáním. Nad obroučkami slunečních brýlí se jim leskla zpocená čela. Tvářili se pánovitě i znuřeně zároveň.

"Vem to Hintonskou alejí," řekl Frank. Muž u volantu přikývl a vůz tiše vplul do příčné ulice. Zde byla šachovnice vilek s udržovanými zahradami přerušena čímsi, co už dlouho popuzovalo všechny obyvatele čtvrti. Byly to nízké, do čtverce postavené budovy bývalého sportovního klubu. O mnoho let později, když stouply ceny pozemků, byly tenisové kurty a fotbalové i golfové hřiště rozprodány jako stavební parcely. Baráky koupila malá firma, obchodující s textilem. Po jejím úpadku byl objekt určen k demolici a pozemek i s ním prodán. Jenže nový majitel se již několik let k ničemu neměl a nechával baráky pustnout a chátrat. Z nepochopitelných důvodů odolával dokonce i úsilí městské rady, které se ho snažila přimět, aby už konečně tuto ohavnost zlikvidoval.

Vůz pomalu projel vyvrácenými vraty a objel malé prostranství uvnitř baráků. Vypadalo to zde mnohem hůře než z venčí. Vymláčená okna, otlučená omítka, rozbité střechy, rostoucí hromady rumu, který skřípěl pod pneumatikami vozu.

"Pojď, mrknem se dovnitř. Jen tak pro jistotu." Řidič přikývl. Prošli několik hal a kanceláří bez dveří a s počméranými zdmi. Frank kopl do hromady plesnivých hadrů vkoutě.

"Tedy vtom svinstvu se tehdy váleli," zakroutil nevěřícně hlavou a odplivl si.

"Však taky dostali lekci. Od té doby sem nepáchli. Kdepak o feťáky a podobnou chamrad u nás nestojíme, vid, Harry."

"Tak, tak, na tu lekci určitě dlouho nezapomenou," souhlasil Harry.

"Nezapomenou?" ušklíbl se Frank. "A kdo tedy včera přepadl Tilforda?" "Tomu nevěřím, to musela být práce někoho jiného. A mezi námi, čertví co za tím bylo. Vždyť mu ani nic nesebrali."

"Mořná," připustil Harry. "Tak ale nevíme, co měl u sebe. Mám takový dojem, že nám neřekl všechno."

"Jo, taky se mi zdálo. Ostatně, když jsem ho tu našli ležet a

vzkřísili, ani nevypadal, že by nám byl moc vděčný," řekl Frank. "No jo," řekl zamšleně Harry. "Ale pojd' už. Pěkně to tady páchne... Ještě bych přišel ochut' k jídlu a Marge na mě čeká s večeří."

Nasedli do vozu a vyjeli zpět na ulici. Harry si otřel čelo. Vzduch se tetelil žárem nad rozpalující vozovkou.

Necelou půlhodinu poté vyjela ze dvora skladů důstojně se lesknoucí tmavá limuzína. Ani nyní nebylo na ulici nikoho. Řidič i muž, který se každou chvíli podíval na hodinky, nemohli budít nedůvěru. Jejich obleky na první pohled šité na míru u drahého krejčího a uhlazené pohyby je vylučovaly z okruhu lidí, kteří byli v této čtvrti nežádoucí.

Jeli zvolna. Projeli dvěma širokými ulicemi a ladným obloukem zahrnuli do tiché uličky. Zde s jemným zhoupnutím vůz zastavil. Muž složil nadvrkrát arch papíru, který držel v ruce a dal ho do příhrádky. Nato se opět podíval na hodinky a otočil se k řidiči.

"Jsme tady, Crosi." Při těchto slovech se téměř neznatelně usmál. Všiml si, že Cros je nervozní. Měl zpocené ruce, přestože ve voze pracovala klimatizace, a když pustil volant, nemohl už nijak zakřvít, že se mu trochu třesou. Muž vedle něho se znovu usmál.

"Klid, Crosi."

"Jsem klidný," odpověděl s náznakem strohosti Cros. "Jdeme?"

"Ano," protáhl muž, ale nezvedal se. Místo toho vytáhl zdobené pouzdro na cigarety a pomalu, jakoby nikam nespěchal, si zapálil. Teprve pak otevřel dveře a vystoupil z vozu. Cros ho pozoroval se zjevnou nechutí a podrážděním. Ale neřekl nic. Ze zadního sedadla vzal koženou kabelu a pootevřel ji, aby rychlým pohledem zkontroloval obsah. Než opustil vůz, osušil si ještě rychlým kapesníkem čelo a ruce.

Dům číslo osmnáct nebyl od zaparkovaného vozu vzdálen více než dvacet kroků. Muž se postavil ke vchodu a stiskl několikrát za sebou zvonek. Přitom kryl tělem Crose, který se sehnul k zámku.

"Tak co je?" zeptal se po chvíli, když se branka stále neotvírala.

"Duplikát jde moc ztěžka. Asi ho udělali podle neopotřebovaného klíče," odpověděl Cros. "Sakra!" škulbl vztekle klíčem.

"Jen klid, mámedost času. Pamatuji na časový rozvrh. Ten je absolutně spolehlivý."

"Jen aby," zasyčel Cros spíše pro sebe.

"Podívej, Crosi, já dělám pro Společnost už přes osm let, a ještě se nestalo, že by nám dali z oddělení pro budoucnost nepřesný časový rozvrh. Nezapomen, že oni všechno popisují podle jejich konkrétní přítomnosti, kterou vidí."

"Já vím, ale není tak jednoduché si na to zvyknout, Larrey. Já byl předtím příliš dlouho zvyklý pozorovat kolem sebe cvrkot v každém zlomku vteřiny. Pořídil jsem si kvůli tomu skoro druhé oči vzaďu a nervy mi reagují na lehounký vánek."

"Nesmysl," ušklíbl se Larrey.

"Proč? Nezapomen na to, že jsem pracoval sám. Sám, rozumíš? Osmnáct let."

"No a ?"

Cros potřásl hlavou.

"Nic. Už to je."

Vstoupili do zahrady tak samozřejmě, jakoby jim i s domem patřila. Hribý písek jim chrastil pod botami.

"Divím se, že tady nemají psa," prohodil Larrey. "Taková velická zahrada."

"Měl bys být rád," ušklíbl se Cros.

"Kdo říká, že nejsem?" zasmál se Larrey. I on si všímal věci kolem sebe, ale beze strachu, jen tak pro kontrolu. Zahrada byla oddělena od ostatních neprůhledným živým plotem, vyšším než dospělý muž. Odněkud zprava slyšeli nesmělý štěkot psa. Pomalým krokem přicházeli k čelním proskleným dveřím vily. Vystoupili po několika širokých schodech a Cros vytáhl druhý klíč. Tentokrát odemkl hladce. Ocitli se v prostorné hale, zařízené moderně a pohodlně. Cros se nejistě rozhlédl po množství dveří.

"První patro, druhé dveře vpravo," oznámil Larrey. V tom okamžiku se rozdrnčel zvonek.

"Poplašné zařízení!" vykřikl Cros. Do ruky mu odkudsi vskočil revolver.

"Nesmysl," odpověděl klidně Larrey. Pohlédl na hodinky. "Máme deset. Je to pošták. Zazvoní ještě třikrát a pak nechá noviny u sousedů."

Cros přistoupil ke dveřím. U vrátek spatřil muže v modré uniformě s brašnou. Zazvonil třikrát, pak zakroutil hlavou a pokračoval v obchůzce.

"Zbývá nám přesně čtyřicet minut," řekl Larrey, "což je na jeden tresor, zejména když známe kód, času habaděj."

"A pak?" zeptal se Cros.

"Pak se vrátí Tilfordova žena. Je teď na návštěvě u sestry v Satheru i s chlapcem. Ale vrátí se sama."

"A Tilford?"

"Teď zjistíš ztrátu až zítra večer, kdy se vrátí zeslužební cestou. Teď je v Miami. Chceš vědět v kterém hotelu a co měl k obědu?"

Cros jen něco zebraučel.

Vystoupili po schodech do prvního patra. Larrey se vůbec nesnažil, aby tlumil své kroky, které se rozléhaly domem, zato Cros našlapoval jako kočka.

"V pořádku, není zamčeno," řekl spokojeně Larrey.

Byl to obývací pokoj. Pohodlná široká křesla, hudební aparatura za tři tisíce dolarů, drahé tapety, na stěnách moderní obrazy. Tak moderní, že patrně jen sám malíř věděl, co na nich je.

"Nežije si špatně," prohodil Cros.

"To je moc pěkná holka," kývl Larrey uzmahe hlavou před barevnou fotografií mladé ženy v kovovém rámečku, stojící na široké římse falešného krbu.

"Hm, kočka," souhlasil Cros.

"Podívej, upozornil ho Larrey a natáhl se vpřed. Uvnitř krbu na levé straně odsunul čtverec dřevěného obložení a oba spatřili malou dvířka tresoru. Cros na ně poklepal a oddychl si: "No, teda, neznat kód, tak se pěkně zapotíme. Je to nejméně osmimilimetrová ocel a zámek je od Fennerů."

"Nastav kombinaci 921104. Datum narození jeho kluka."

Cros se zasmál.

"Jenom hlupáci si dávají jako číselné kody data narození někoho z rodiny. V osmdesáti pěti procentech jenom stačí být hodinu v klidu a vyzkoušet si pár dat, a je to."

"A v těch patnácti procentech?" zeptal se Larrey.

"Sbalit se a v klidu a míru odejít."

"Tek to by ti tedy nevyšlo, Kdybys totiž nastavil špatnou kombinaci a zkusil tresor otevřít, zařízení by způsobilo poplach."

"To už jsem taky zažil. Ale vyjíměčně. Je to zatím příliš drahý krém. Naštěstí," usmál se Cros. A už otvíral dvířka tresoru. "Podej mi tašku."

Njedřív vyndal s tresoru silné složky nějakých dokumentů, které

byly hned na kraji. Pak ponořil ruku hlouběji.

"Sakra, má skoro metr. To jsem ještě neviděl," žasl.

"Je tam ten balíček?" ptal se Larrey. Všiml si, že Cros už něco dává do tašky a sahá tam znovu. "Co to tam dáváš? Šéf řekl pouze balíček!"

Sáhl do tašky a vyhodil z ní několik silných svazků bankovek.

"Dej to tam zpátky," zasyčel. Otevřel zdobenou kazetu a spatřil hromádku šperků. Podal ji Crosovi. "Crosi, šéf řekl balíček a nic víc, rozumíš? Vrať to a najdi ten balíček a jdeme," řekl rázně.

"Přece to tu nenecháme. Nejsem zvyklý se dřít zbytečně," odsekl Cros.

"Neděláme to zadarmo. Jsme placeni líp než prezident Spojených států."

"Tady je balíček pro šéfa a tohle je malé provize pro nás dva, ne?" trval na svém Cros, ohlédl se na Larreya a podal mu balíček.

"Je to ono?" ptal se.

Larrey rychle nahlédl do krabičky.

"To bude ono," řekl.

"Počkej, tady je další a tady, tady taky. Je jich tu několik." Cros vyndával předmět za předmětem. Na první pohled se od sebe lišily tvarem, barvou a ovládacími prvky, ale jejich účel byl nepochybně stejný.

Larrey vzal jeden do ruky.

"Tenhle přesně souhlasí s popisem, který nám dali. Ale o těch ostatních se vůbec nezmiňovali. Vůbec by tu neměly být. To jediné. Měl tu být určitě jenom tenhle jeden. A peníze, šperky a papíry. To je zatraceně zvláštní."

"Tak je vezmem všechny," navrhl Cros.

"Škoda, že se nemůžeme poradit se Základnou," řekl Larrey, "ale, myslím, že nic nezkazíme, když to pobereme všechno." Začal Předměty skládat do aktovky. "Ale kromě peněz a šperků!" řekl ostře, když spatřil, co se Cros ještě chystá dát do aktovky.

Cros věhal.

"Vrať to zpátky."

"Ale, Larrey..."

"Tak bude to?" zařval Larrey.

A v tom okamžiku se to stalo. Larrey se prudce vzpřímil, aby svým slovům dodal důraz, ale zapomněl, že je sehnut pod krbem. Narazil prudce hlavou do krbové římsy, vzdechl a sesul se k zemi. Cros zkameněl.

"Larrey! Larrey! Co je s tebou?"

Cloumal s tělem a snažil se ho zvednout. Ale Larrey se nehýbal.

"Snaž není mrtvý?" zděsil se Cros. Doběhl rychle do koupelny pro vodu a snažil se ho vzkřísit, ale ač byla voda ledová, výsledek se nedostavoval. Oddech si teprve, když zjistil, že jeho srdce docela pravidelně bije. Larrey byl jen v bezvědomí.

Cros čekal, až se probere. Nevěděl, co má dělat. Odejít sám nemohl, jednak přesně nevěděl, jak by to udělal, a i kdyby se mu to povedlo, nepochyboval, že by to pro něho mělo nabílé následky. Byl nováček a v této akci byl Larreyovi ve všem podřízen do té míry, že ani dopředu neznal všechny podrobnosti akce a návratu.

Čas plynul. Cros znovu zacloumal tělem a ještě přinesl vodu, ale nic nepomáhalo. Ne, ne, musím se uklidnit, vždyť už jsem málem zpanikařil, říkal si. Nesmí zkazit akci za žádnou cenu. To by byl jeho konec. Nemůžou tady zůstat, Musí Larreya dostat pryč odtud. Do vozu. Až budou mimo vilu, může někde klidně počkat až se Larrey probere a vrátí se spolu v klidu na Základnu.

Ale musí co nejdříve odtud.

Cros nejdříve uložil všechny přístroje, které vypadly na zem, zpátky do aktovky. Chvilí váhal, ale nakonec k nim přidal i peníze a šperky. Zasloužím si je, řekl si v duchu.

Pak uchopil Larreye pod rameny a větší silou ho zvedl. Sotva s ním však udělal několik kroků, musel si oddychnout. Larrey byl nesmírně těžký. Rozhodl se, že ho bude táhnout po zemi. To šlo lépe. Konečně byl nad schodištěm. Opatrně, aby mu neublížil, táhl těžké tělo dolů. Larreyovi spadla z nohy bota. Položil ho na schody, dal botu do aktovky a zase tělo zvedl.

Náhle ucítil něčí pohled. Byl to instinkt, který ho na to upozornil, šestý smysl, který ho nikdy ještě nezklamal. Zvolna se otočil. Do dveří v hale právě vstupovala mladá žena. Poznál ji hned. Byla si na té fotografii nesmírně podobná. Jejich oči se střetly. Cros čekal, že začne křičet, ale ona místo toho rychle kráčela k němu a nebylo na ní vidět téměř žádné překvapení. Pustil Larreye i aktovku a sáhl po zbraní. Ale zatím ji nevytáhl. Nechtěl se ukvapit. Aktovka se vysypala na schody mezi něho a ženu. Peníze, šperky, předměty pro šéfa.

Žena jim věnovala jen krátký pohled a téžavě pohlédla Crosovi do očí. Vzápětí se vrhla vpřed. Cros vytáhl revolver. Ale bylo pozdě. S hrůzou si uvědomil, že by nikdy v životě nečekal od žehy takovou rychlost a chladnokrevnost. K výstřelu se nedostal. Než stačil stisknout spoušť, přilétl první úder. Revolver mu vylétl z ruky a poskakoval po schodech haly. Ohnal se po ní. Uhnula a zasaдила mu nohou úder na žaludek, který mu skoro vyrazil dech. Pak dostal další dvě rány a pochopil, že bojuje o svůj život. Ta žena ovládala karate. Vrhla se ze schodů po revolveru. To byla jeho jediná možnost. Podařilo se mu uchopit zbran.

Zuzana Tilfordová vydala krátký výkřik, vymrštila se do vzduchu, takže kulka proletěla neškodně pod ní a vzápětí její pata dopadla s drtivou silou na Crosův krk. Ozvalo se křupnutí a Cros s vytřeštěnými očima se skácel k zemi. Žena si uhladila sukni a přistoupila k telefonu.

"Halo! Tady Zuzana Tilfordová, to je policie? Cože? Je špatně slyšet! Né, to není policejní stanice? Teď promínte." A začala znovu vytáčet.

Udiveně pohodila hlavou, neboť to byl opravdu zákon schválnosti, že zrovna když se jednou nutně potřebovala dovolat, telefon zazvonil úplně někde jinde. Ale právě ten pohyb hlavou jí zachránil život. Drtivá rána se jí svezla stranou na rameno, přičemž minula temeno hlavy.

Byl to Larrey, kterého probral před na schody, když ho Cros upustil. Nechtěl střílet, dával odjakživa přednost tichému vyřízení každé záležitosti. Když se teď minul, vztekle zasupěl a uchopil ženu za krk. Ale vzápětí se prohnul pod ránou do rozkroku a vzápětí druhou do žeber. Překvapeně ji pustil a ustoupil. Ještě ani pevně nestál, když znovu zaútočila. S chladnými očima a s největším soustředěním mu zasaдила několik tvrdých ran a Larrey se zhroutil k zemi. Údery dopadly na nejbolestivější místa a byly vedeny s profesionální zručností. Larrey ležel na zemi a těžce oddychoval. V očích ženy, která na něho hleděla, četl výsměch a převahu. Nechápal to. Zkusil vstát, ale místo toho odletěl po další ráně, která ho na chvíli zbavila vědomí.

"Ach, to je policie? Konečně. Zkousím vám volat již čtvrt hodiny. Tady Zuzana..."

V tom okamžiku Larrey vystřelil. Byl ještě napůl omráčen, a tak nemířil právě nejlépe. Ale zasáhl. Zuzana vykřikla a v prvních okamžicích se zdálo, že skáče na stěnu, ale to byl jen účinek těžké

střely z pětačtyřicítky, které ji plnou silou zasáhla do ramene, otočila jí a mrštila proti zdi.

Larrey si utřel pohmožděná bolavá místa.

"Haló! Haló! Co se to tam děje? Odpovězte?" slyšel pronikavý hlas ve sluchátku telefonu. Zavěsil.

Pak přistoupil k ležící dívce. Ještě žila. Nadra pod tenkou blúzou se jí křečovitě nadzvedávala a klesala. Z rány prýšžila na koberec krev a vytvářela velkou chvějící se kaluž, barevně neladící s okolím.

Larrey zamířil k aktovce. Sotva se však sehnul, ucítil, jak se mu mozkiem přehnalo stádo okovaných koní a zatmělo se mu před očima. Přemohl však slabost a začal, jak mohl nejrychleji, ukládat všechno zpátky do aktovky. Věděl, že je na tom bídne a ještě ho čekala spousta práce.

Dostat Crosovo tělo do auta, nebude v jeho stavu žádná legrace. A pak budou potíže. Jak veliké, to nedovedl odhadnout, zatím pracoval vždy bez chyby a bez podobných nepříjemných komplikací. Dnešní den byl absolutně vyjimečný, ale musel přiznat, že vše zavinil vlastní neopatrností.

Jen nejasně jeho vědomí rozeznalo, že se do šramotu předmětů, které sbíral, přimísil ještě jiný zvuk. Zlomek sekundy se domníval, že se mu to zdálo, a jeho zamžený mozek sevzpíral prozkoumat ihned tuto novou skutečnost. Ale vzápětí zaslechl zřetelně kroky. Otočil se a uchopil pistoli.

"Nehýbejte se!" zněl však ostrý rozkaz, a tak pustil ruce zase blů. S buldočí zvědavostí na něho tázavě hledělo temné ústí opakovací pušky pevně namířené na jeho žaludek. Za ním spatřil bezvýraznou tvář asi pětatřicetiletého muže. Byl oblečen v letní světlý oblek s vézankou a Larrey se nemohl ubránit dojmu, že sem muž náhodou zabloudil z nějakého nobl večírku.

"Vyndejte všechno z kapes a házejte to před sebe. Hlavně opatrně!" připomněl, jakoby četl Larreyovy myšlenky.

Larrey neváhal, věděl, že to není nic platné. Na zemi před ním se ocitly klíče od vozu, doklady, peníze a různé další drobnosti. Pak okázale vytáhl palcem a ukazováčkem z pouzdra pistoli a hodil ji muži k nohám. Ten ji bez zájmu odhodil do kouta, kde zepadla za nébytek.

"To je všechno?" zeptal se muž.

Nebylo to všechno, ale Larrey se zarazil. Jak by to ten člověk mohl vědět? Nebo ho jenom zkouší?

"Ano, všechno," řekl Larrey.

Muž se usmál a zavrtěl hlavou.

"Nejlepší nakonec," konstatoval, "tak to bývá vždycky, že?"

Larrey mlčel.

"Jen pro vaši informaci. Je mi jedno, jestli mi to dáte hned nebo jestli si to vezmu sám, až vás zastřelím." Po těchto slovech kývl hlavou směrem k ležící ženě a oči se mu nenávistně zaleskly.

"Kdo jste?" zeptal se Larrey.

Muž se krátce zasmál.

"Tak dostanu to, co chci nebo ne?" zeptal se a upřel na něho již zase téměř lhostejný pohled.

Larrey sáhl do zadní kapsy a podával mu na dlaní malý předmět zaoblených tvarů, s několika ovládacími prvky a stupnicemi. Larrey stále ještě věřil, že o něm muž neví, protože o něm přece nemůže vědět! Ale byl zklamán.

Neznámý spokojeně pokýval hlavou a podivně se na něho usmál.

"Je mrtvá?" zeptal se a očima hodil směrem k ležícímu tělu.

"Myslím, že ne," odpověděl Larrey.

"Položte to na zem a lehce odkopněte směrem ke mně," poručil a Larrey mu poslal po podlaze přístroj. Muž se shýbl a sáhl po něm pravou rukou.

Sotva ho zvedl, Larrey se na něho vrhl. Ne ten okamžik čekal. Muž měl v levé ruce pušku, kterou držel za pažbu pod hlavní, a v pravé, které dosud byla na spoušti, držel přístroj. Nemohl rychle vystřelit. Musel by nejprve pustit přístroj a uchopit spoušť. Pokusil se o to.

Larrey byl rychlejší. Pokusil se mu vykopnout pušku z ruky, ale muž ji držel příliš pevně. Ale i tak se zbran odchýlila stranou a vzápětí mu Larrey zasadil úder do prsou. Puška mu vylétla z ruky a muž padl na záda. Larrey skočil po pušce, ale muž ji rychle odkolp stranou, mimo jeho dosah a podrázil mu nohy. Chvilí těžce zápasili na zemi, až se Larreyovi podařilo nabrat ho nohou a odmrštit na druhou stranu haly, kde narazil do velkého skvária. Svezl se podél něho k zemi. Larrey po něm vztekle mrštil nejbližší židlí, protože hned zase vstával, ale místo jeho hlavy zasáhl sklo skvária. Čtyři tisíce litrů vody se rozlilo po hale. První nejsilnější vlna podrázila Larreyovi nohy. Když se mu podařilo vstát a protřít si oči, spatřil neznámého, jak zvedá z vody tělo Zuzany Tilfordové. Položil ji opatrně na stůl.

Larrey se zasmál a skočil na něho ze zadu. Stůl se převrhl, bezvládné tělo spadlo zpátky do vody a Larrey pevně přitiskl mužovy paže k tělu, takže jimi nemohl ani pohnout. Ten se však nerozmýšlel ani okamžik. Prudce se odrazil nohama a Larrey i s ním padl naznak do vody. Mužovo tělo se vzepjalo jako luk a jeho záda tiskla Larreyovu hlavu vší silou pod hladinu.

Pokud se Larrey nechtěl utopit, musel ho pustit, to pochopil. Ale sotva povolil sevření, muž se poctočil a zasadil mu ránu do obličeje. Pak vyskočil, uchopil převržený stůl a vší silou jím mrštil po Larreyem.

Byla to hrozná rána. Larrey vnímal ostrý praskot, a pak už viděl jen rudé, točící se kola a zdálky k němu zaléhalo víření obrovských bubnů. Do úst a nosu mu vnikla voda a dusila ho. S posledním vypětím sil se nadzvedl. Rukou se přitom opřel o cosi tvrdého. Noha od stolu? Ne, byla to puška. Ačkoliv ještě přádně nevnímal, co se kolem něho děje, přitáhl jí k sobě. Stále se ještě nesnažil vstávat. Teprve až se víření barev počalo uklidňovat a bubeníci zvolnili rytmus, otevřel oči a zvedl pušku.

Můž stál několi kroků od něho, otočen k němu zády. Jeho obraz se Larreyovi před očima kymácel a rozplýval.

"Skončeme to," zachřel Larrey. "Jste Tilford, že?"

Muž se pomalu otočil. Neodpovídal. Larrey překvapeně vykřikl. Spatřil v jeho ruku svůj přístroj. Byl zepnut. Teď už věděl, proč se mu mužova postava rozplývala před očima, když celou halu viděl jasně.

"Ne! To ne!" vykřikl a stiskl spoušť. Nemohl se minout. Stál příliš blízko, byl dobrý střelec a kromě toho jasně viděl, jak kulka při průletu mužovou hrudí slabě zajiskřila. Kulku neviděl, samozřejmě, jenom ten malý záblesk. Puška v jeho ruce zahřměla znovu a znovu a ani jednou se neminula cíle. Larrey střílel dál, i když věděl, že už je to zbytečné. Postava zprůhledněla natolik, že skrz ni viděl druhou stranu haly.

"Ne, Tilforde!" zeřval Larrey znovu a zévěr v jeho ruce cvakl naprázdno.

Uchopil pušku za hlaven a mrštil jí po Tilfordovi. Ten se však jen opovržlivě usmál, když proletěl bez jakéhokoliv odporu jeho

již téměř neviditelným tělem.

Pak zmizel úplně.

První, co Tilford ucítil, když zapnul Larreyův přístroj, byla vůně ionizovaného vzduchu. Zpozoroval také trochu slabost kolem žaludku a náhlé podráždění nervů. Za chvíli se vše kolem něho začalo zvolna rozplývat. Obrysy předmětů v hale, postavy, prostor to vše se chvělo a ztrácelo pevnost tvarů a barvu. V uších mu lehce hučelo a stále to zesilovalo, ale přesto ještě zaslechl, jak na něho Larrey zavolal. Když spatřil v jeho ruce pušku, byl si jist, že už byl dostatečně zachvácen časovým vírem, a že mu Larrey nemůže nijak ublížit. Zdálky k jeho sluchu zaduněly výstřely. Věděl, že ho kulky nemohly minout, ale necítil ani bolest, ani nejmenší cizí dotek. A hned vzápětí se obraz haly s jeho mrtvou ženou a vrahy rozplynul ve vířícím čase docela.

Nejdříve neviděl vůbec nic. Vnímál jen neproniknutelnou černou tmou. Měl dojem, jakoby přestal existovat. Nic neviděl, neuvědomoval si také nic a na nic nebyl schopen myslet. Jeho mozek odmítal čímkoliv se zabývat. Zůstávalo mu pouze nejasné vědomí vlastní existence.

Netrvalo to však dlouho. Nedovedl odhadnout dobu, které ho oddělila od okamžiku, kdy si zase začal uvědomovat sama sebe konkrétněji. Zároveň se mu zdálo, že není již takové naprostá tma. Současně s tím, jaksi začal uvědomovat postupně různé části svého těla a zjišťovat, že je mě opět pod kontrolou, nebyl také dojmů, že se pohybuje. Ne, jistý si tím nebyl, necítil ani odpor prostředí, ani cokoli pevného pod sebou; bylo to pouze jakási zvláštní přesvědčení, vycházející z cizí informace, která se objevila v podvědomí jeho mozku. Bylo to zcela nepochopitelné. Dýchal, aniž cítil kolem sebe vzduch, pohyboval se, aniž měl půdu pod nohama. Jeho oči zachytily kdesi vpředu slybý záblesk. Jakoby tam přeskočila jiskřka a rychle zanikla. Tma se stávala světlejší. Už to byla spíše temná še-
dočerná mlha.

Spatřil další záblesky, tentokrát již ostřejší. Byly vpředu i po stranách. Objevily se také zvláštní opalizující pásy světla, které probíhaly shoradolů a do stran a zase zanikaly v nicotě. Pocit pohybu byl stále intenzivnější. Tilford však stále nevěděl, kde se nachází. Nedokázal ani určit, kde je nahoře a kde je dole. Jeho tělo bylo vzpřímené, mohl se pohybovat, ale nemělo to žádný výsledek. Jeho situace mu trochu připomínala pohyb ve stavu beztlíže.

Konečně tma zcela ustoupila a Tilford poznal, že se řítí kupředu nevídanou rychlostí, jakýmsi obrovským oválným tunelem, stále se lehce zatáčejícím vpravo. Tunel neměl stěny, nic takového Tilford nemohl tvrdit, ale přesto byl čímsi ohraničen. Ano, těmi slabými jiskřkami a pak krátkými zákmity existence neurčité hmoty, kterou nedokázal blíže popsat. A zároveň měl pocit, že tunel nejen že se stále zatáčí, ale že také směřuje téměř neznatelně směrem dolů. To by znamenalo, že se pohybuje po obrovské spirále. Původ či zdroj síly, která ho udržovala v pohybu nechápal. Neslo a pohánělo ho vpřed cosi neviditelného, ale nesmírně silného. Čas? Časový vír nebo proud? Ani na tuto otázku nedokázal najít odpověď.

Pak se začal jeho pohyb zpomalovat. V záhybu spatřil, že stěny tunelu uhýbají vpravo a rozšiřují se. Vzniklý prostor byl vyplněn mléčnou opalizující mlhou. Tilfordův pohyb se neustále zpomaloval a za okamžik vletěl do mlhy. Oslnivá bělost protkaná mikroskopickými slunci ho přinutila zavřít oči.

Otevřel je v okamžiku, kdy ucítil pod nohama opět pevnou půdu. Vše kolem něho bylo obklopeno prudkou září, ale dalo se to už snést. Podíval se pod sebe a zakolísal. Pod ním nebylo nic! To, co v první chvíli nazval pevnou půdou, nebylo NIC! Stál v prostoru, hluboko pod ním zářil dolní okraj žhoucí mlhy. Ale přesto stál a cítil cosi pod nohama i když to nebylo vidět. Dupl nohou. Bylo to trochu pružné, ale patrně bezpečné. Vykročil vpřed.

"Sdílte! Neopouštějte své místo! Zbláznili jste se snad?" uslyšel před sebou čísi hlas.

Tilford vzhlédl a zíral do tváře asi padesátiletého muže, který se k němu blížil prostorem. Nekráčel, patrně i on byl nesen tím pevným nic jako Tilford, ale navíc se to s ním pohupovalo. Ale ještě víc Tilforda zaujala jeho fantastická uniforma. Byla celá poseta různými přístroji. Jeho hlava vězela v přílbě, z níž vyčníval pouze jeho obličej. Vysoký hřeben přílby byl také plný pracujících přístrojů, některé z nich se dokonce pohybovaly. Z celé jeho postavy vyzařovalo světlo a různobarevné maličké světelné záblesky a blikání přístrojů a stupnic.

"Měli jste potíže?" zeptal se muž. "Automat vás zadržel, protože máte být dva. Jste z té akce u Tilforda, ne?"

"Jistě," přisvědčil Tilford. "Vracím se z roku 2044. Měli jsme smůlu. Kamarád tam zůstal."

Teprve teď měl Tilford příležitost prohlédnout si přes rameno muže podivnou stavbu. Zdálo se, že je upředena z jemných pavučinových sítí, jimiž šlehaly sem a tam, pomalu i rychleji mikroskopické záblesky. Místy z ní vyčnívaly bloky konkrétnějších tvarů. Nikoho tam nespatriil, a to bylo důležité.

"Mrtvý?" zeptal se neklidně muž.

"Myslím, že ano. Já sám jsem vyvázl jen tak tak," odpověděl Tilford.

"A vy jste ho tam nechal?" zhrozil se muž. "To práce nejde!"

"Nemohl jsem nic dělat. Moc nechybělo a zůstali jsme tam oba," odsekl Tilford. "Kde teď vůbec jsem?"

"Na stanici časového bodu 2000. Už to nemáte daleko. Ale já vás nemohu jen tak pustit dál."

"Proč ne?" vyjel na něho Tilford.

"Jen klid. Víte sám, že se stalo něco mimořádného. Spojím se ze Základnou a ohlásím to. Rozhodnou sami co dál. Jestli vám dovolí vrátit se hned nebo jestli budou nuceni ihned provést opravnou akci. Myslím, že to pro vás v žádném případě nebude jednoduché," ušklíbl se.

Pak se zarazil a Tilfordovi neušlo, že některé pásy přístrojů na jeho obleku zvýšily aktivitu. Muž se podezíravě podíval na Tilforda.

"Vrací se další emisar. Počkáme na něho a uvidíme."

Tilford si uvědomoval, že ho nic horšího nemohlo potkat. Buď to bude někdo cizí nebo ten ganster z vily. V každém případě mu hrozilo odhalení.

"Kéž by to byl můj parták," řekl nehlas. "Třeba se z toho nakonec přece jen dostal."

Přitom pravou nohou opatrně zkoušel udělat krok. Ale zjistil, že ani ne půl metru před ním pevná nic, na kterém stál, končí.

"Ano, to by vám jedině nesmírně pomohlo. Zatím ale počkejte tady," řekl muž, obrátil se k němu zády a začal se vzdalovat.

Tilford věděl, že je to jeho jediná příležitost. Ze všech sil se odrazil a skočil na strážce, který už byl od něho vzdálen dobré tři metry. Srazil ho na kolena a než mohl muž vytrhnout z pouzdra

zbran, udeřil ho sevřenýma rukama za krk. Strážce se zhroutil. Tilford se rychle rozhlédl. Zatím nikoho neviděl, jen v pavučinách stavby se nyní míhaly záblesky jako splašené.

Pohlédl na strážce. Rozhodl se, že se převlékne do jeho uniformy. Tak by snad mohl proniknout dál. Ale vzápětí zjistil, že není schopen mu uniformu svléknout! Nikde nenašel žádné zapínání, zip nebo něco podobného. Ani přilbu nedokázal sejmut. Převalil strážce na břicho, aby si prohlédl uniformu na zádech, ale sotva udělal dva kroky, aby ho obešel, šlápl do prázdna a letěl dolů.

Vykřikl a v poslední chvíli se zachytil strážčova těla. Ruce mu sklouzly po hladké uniformě, až se zaklesly za jeho opasek. Pomalu a opatrně se vytáhl nahoru a hledal kolem sebe pevnou půdu. Byla až tam, kde stál před tím, stále stejně neviditelná jako místa, kde ho nedrželo vůbec nic. Začínal se ho zmocnovat strach. Co když zmizí i tato jediná opora a on spadne, spadne... ani nevěděl kam?

Pro jistotu poklekl a křečovitě uchopil strážčův opasek. Zase se cítil trochu jistější. Po chvíli se uklidnil, a pak vytáhl z pouzdra jeho zbran. Byla zvláštní. Dosud něco podobného nespatriil. Oblé rukojet, nad ní složitá nestavba, vpředu tlustý hranol, v něm cosi zářilo a pohybovalo se. Napadlo ho, že to vlastně ani nemusí být zbran, ale třeba jen nějaký nástroj. Mělo to jediný ovládací prvek - dlouhé tlačítko vpředu pod hranolem. Trochu nepraktické, pomyslel si, ale když pevně sevřel pažbu, zjistil, že na ně pohodlně dosáhne. Zářící částice uvnitř hranolu zavířily a seskupily se do složitého tvaru na kraji hranolu. Reaguje to asi na teplo, vyzařující z dlaně, řekl si Tilford.

Náhle ucítil, že ho někdo pozoruje.

Asi deset metrů od něho se v prostoru vynořil muž. Poznal ho ihned. Měl v ruce jeho pušku. Okamžitě na něho namířil strážčovou zbran a stiskl. Spatřil hrůzu v jeho očích.

Zbran se vůbec nepohnula, Tilford neucítil nic, co by naznačovalo, že by spustila, ale mužovo tělo náhle zazářilo a vzápětí zmizelo. Nezůstala po něm ani stápa. Tilford ještě chvíli čekal, pak se sklonil k strážci a zatřásl jím. Muž se za chvíli probal.

"Kdo jste?" zeptal se, zatímco si zvolna masíroval krk.

"Tilford. Dopravíte mě na Základnu," namířil na něho jeho vlastní zbran.

Strážce se zarazil a ruka mu sjela k opasku. Nahmatal však jen prázdné pouzdro.

"Na vašeho druhého emisara čekat nemusíme. Už tu byl," usmál se Tilford.

Strážce polkl a přikývl. I v něm vzbudila namířená zbran viditelně nesmírný respekt.

"Udělám to, i když si tím nepomůžete, to mi věřte," řekl pomalu.

"Moje starost, odsekl Tilford. "A žádné blbosti, stačí sebemenší podezřelý pohyb a pustím to do vás."

"O tom nepochybuji," odpověděl strážce. "Stoupněte si těsně za mě."

Tilford to udělal a nic pod nohama se začalo chvět. Uchopil strážce zezadu za opasek a zaryl mu hranol zbraně do zad.

"Nechte toho," zavrčel strážce. "Dělám jen to, co jste po mně chtěl."

Dosud neviditelné nic nepatrně zviditelnilo a před strážcem vyrostl podobný obdélníkový štít. Po jeho obvodu naskakovaly v různých barvách tenké rémečky s údaji. Některé zůstaly, jiné zase ihned zmizely a nahradily je další. Celá plošina i se štítem vpředu se dala do pohybu. Pronikli jiskřící mlhou a ocitli se v tunelu. Rychlost se stále zvyšovala a brzy se pohybovaly několikrát rychle-

ji než předtím Tilford sém. Ani teď však Tilford necítil odpor prostředí. Kdyby na vlastní oči neviděl, že se řítí prostorem jako blesk, myslil by si, že stojí na místě v absolutním bezvětrí.

"Kde je Základna?" zeptal se Tilford po chvíli.

Strážce neodpovídal. Snad ho neslyšel. Dloubl ho tedy do zad zbraní a opakoval otázku. Muž se k němu napolo otočil a ukázal rukou vpravo.

"Támhle v té mlze!"

Tilford nemáhal zrak, ale stále viděl jen slabé záblesky ubíhajících stěn tunelu.

"Kde?" nechápal.

"Vpravo před vámi, vidíte? Je to třetí časová sín směrem k bodu 1000. A je také..."

Strážcova ruka, napřažená vpřed, najednou sekla dolů a vyrazila mu zbran z ruky. Tilford se okamžitě vzpamatoval. Na poslední chvíli uchopil strážce za opasek a uhnul ráně, která by ho byla smetla do prostoru. Na plošině bylo málo místa pro zápas. Tilford viděl, jak si i strážce dává pozor, aby nešlápě mimo hranice plošiny. Stál příliš blízko něho, aby se mohl pořádně rozmáchnout. Udeřil však přesto Tilforda pěstí do žaludku a Tilford hlasitě zaúpěl a padl mu k nohám. V pádu se otočil tak, aby dopadl na záda, a pak, sotva pocítil potřebnou oporu, roztáhl ruce, chytil se jimi pevně okrajů plošiny a obě nohy vymrštil vzhůru za sebe. Zasáhl strážce těsně nad žaludek, a zbavil ho rovnováhy. Padl pozpátku na štít v čele plošiny a s výkřikem jím propadl.

Udaje na obvodu štítu naskakovaly dál jakoby se nic nestalo. Tilford se obrátil na břicho čelem kupředu a vleže stále roztaženými rukama svíral okraje plošiny. Podíval se před sebe. Ze rtů se mu vydral výkřik. Letěl bokem přímo proti stěně tunelu! Zoufale se rozhlédl, ale věděl, že tomu nemůže zabránit. Così se asi změnilo při jeho zápase se strážcem. Něčím pohnuli nebo - Tilford prostě nevěděl.

Nepocítil náraz. Na okamžik jen jako by ho ovanul ostrý závan a zachvěl se náhlou zimou, pak neviděl nic, jen hustou mléčnou mlhu a uslyšel vysoký vrzavý zvuk. To je konec, napadlo ho.

Byl naprosto bezmocný. Sevřel okraje plošiny ještě pevněji a snažil se nemyslet na nic.

Náhle byla mlha pryč a Tilford pod sebou uviděl zemi. Opravdovou zemi. Horské pásmo, údolí, pokryté vegetací, řeku... Všechno se mu hýbalo před očima, ale Tilford měl přítom dojem, že stojí nehnutě na místě. Řeka měnila směr, voda v jejím řečišti pulzovala pod nárazem divokých vln, stromy mizely a zase se objevovaly, lesy měnily svá seskupení. Mezi nimi bobtnaly jakési pravouhlé tvary, vznikaly z ničeho, rozrůstaly se a některé z nich zase zanikaly.

Tilford nedokázal určit ani přibližně roční dobu. Měl pocit, že sněží i prší zároveň v palčivém slunečním žáru, ve kterém nechýběl ani ostrý mráz. Bylo to neuvěřitelné. Je to vůbec jeho svět? Je to Země? Tilford si tím nebyl jistý. V dálce na okraji pevniny spatřil moře. Jeho hladina byla naprosto nehybná.

A už byl zase v mlze, tentokrát trvalo déle, než jí proletěl - a zase spatřil známý tunel. Letěl jím šikmo k protější stěně. Okraje štítu nyní blikaly varovnými signály. V uších Tilfordovi zněl vysoký pískavý zvuk.

Podruhé vletěl do stěny. Opět mlha. A pak spatřil krajinu, která nebyla ani trachu pozemská. Sedozelená planina, táhnoucí se do nekonečna byla rušena jen tu a tam bublinovitými útvary, které :

náhle vyrůstaly zroviny, nabývaly obrovských rozměrů a s ohnivým zábleskem opět mizely. Na rovině po nich zůstávala tmavší, paprskovitě hrboletá místa, které však po chvíli zase splývala s okolím. Nad tím vším visel nehybný příkrov hustých, oranžovožlutých mračen, halících krajinu do věčného šera.

Tilford si byl tentokrát jist, že tohle nemůže být Země. A opět, jakmile se v tomto světě vynořil z mlhy, veškerá rychlost jeho pohybu zmizela a on visel na jednom místě a shlížel dolů jako bůh.

Pak opět vše zastřela mlha a Tilford se vrátil do tunelu. Zde se mu zdálo, že jeho rychlost je mnohem vyšší než předtím. Řítil se proti stěně, proletěl skrze ni do mlhy, ale tentokrát už neviděl nic jiného než mlhu.

Zase se vrátil do tunelu, připadalo mu, že v ostřejším úhlu proletěl stěnou, mlha, vrátil se zpátky - ale už nespatriel tunel, ale jen mlhu, stále již jen mlhu, obvod předního štítu blikal jako šílený, Tilforda ohlušovalo výtí neviditelných sirén, ucítil, že plošim prudce zpomaluje, zvedl se mu žaludek, a ačkoli se stále křečovitě držel okrajů plošiny, obrovská síla ho od ní odtrhla a mrštila jím vpřed, proletěl štítem, ucítil náraz - a ztratil vědomí.

"Probírá se," uslyšel mužský hlas.

Tilford pootevřel oči. Spatřil muže v jednoduché šedozelené uniformě. Na hlavě měl nízkou čapku a byl ozbrojen. Voják? Kde to je? Místnost byla malá, strop nízký. Osvětlení vycházelo přímo z něho - rovnoběžné pruhy silného mléčného světla.

"Kde to jsem?" zeptal se tiše Tilford.

Voják neodpověděl. Do Tilfordova zorného pole vstoupila druhá postava.

"Jste tam, kam jste tak moc chtěl," odpověděl strážce časového bodu 2000.

Není tedy mrtev, pomyslel si Tilford. Snad to řekl i nahlas, protože dostal odpověď.

"Mrtvý jste mohl být vy, kdybychom vás nezachytili váš geroller. Zachránili jsme vám život," řekl strážce a pak dodal: "Na chvíli." Tak je to tedy!

Tilford opatrnými pohyby zkoumal, jestli je v pořádku. Jeho obavy byly zbytečné. Zdál se být celý, žádné bolesti necítil. Byl jen nesmírně unavený.

Zase zavřel oči.

Slyšel něčí kroky, pak skřípění, šum vzduchu, vzdálený hukot strojů. Je na Základně, o tom nepochyboval. Co s ním bude, mu bylo řečeno dost jasně. V místnosti bylo ticho. Chvilí ještě přemýšlel, pak usnul.

Když se probudil, cítil se skoro zase tak silný jako dřív. Zprvu si myslel, že je sám, ale když otočil hlavu, spatřil muže v uniformě. Stál zedý k němu u stolku a něco tam dělal. Tilford se optrně zvedl. V pouzdře na opasku měl zbran, velmi podobnou té, kterou získal od strážce. Bylo to příliš lákavé.

Tilford se vrhl vpřed. Voják vytušil nebezpečí až v poslední chvíli, když už bylo pozdě. Rána do týla ho srazila k zemi a Tilford uchopil zbran.

Od stropu se ozval smích. Rychle se podíval nahoru, ale viděl jen hladkou prosvícenou plochu.

"Výborně, Tilforde, výborně!" řekl hlas. "Ale poslyšte, jmenujte se onravdu Tilford? Nejste náhodou James Bond? Člováte se tak?"

Tilford namířil na strop a stiskl spoušť. Nic se nestalo.

"Zahodte to, Tilforde. Není k ničemu." smál se hlas. "Nezdá se vám trochu drzé napadat naše muže, místo abyste projevil vděčnost, že jsme vám zachránili život a poskytli pohostinství? Víte co? Rozmyslete si to ještě!"

Sotva to dořekl, přestal být Tilford pánem svých myšlenek, těla i pohybů. Ovládněn neznámou silou zamířil rychle pistolí ke stropu a stiskl, pak ji zase sklonil, sehnul se nad ležícím mužem, zastrčil mu zbraně do pouzdra, dotkl se jeho hlavy, odskočil od něho a zatímco se muž zvedal, učinil podivný skok nazad...

Tilford už zase ležel na lůžku, díval se kolem sebe a zuřivě přemýšlel, co se s ním mohlo stát. U stěny stál zedý k němu voják a cosi kutil na stolku.

"Bože," vzdychl Tilford.

Voják se obrátil.

"Přejete si něco?" zeptal se.

"Ne, nic," řekl Tilford. Muž se na něho usmíval.

"Ani mě praštit zezadu do hlavy?" zeptal se muž s pohrdáním.

On to tedy ví, žasl Tilford. Ví všechno, co se tedy stalo - jak to vím já!

"Ne? To jsem opravdu rád, moc rád. Děkuji." a zase se k němu otočil zedý.

Jeho obličej byl Tilfordovi nesmírně povědomý, ale přesto si nemohl vzpomenout, že by ho někdy viděl. Stále však měl pocit, že toho muže musí znát.

Pracovna byla nízká, rozlehlá místnost vybavená vším, po čem člověk zaživa touží a čím by snad nepohrdl ani po smrti.

"Tilforde, Tilforde!" vzdychl Villers. "Nemohli jste se do toho úplně zbytečně. Když jste tehdy náhodou získal první přístroj, měl jste ho zahodit a na všechno kolem zapomenout. Nikdo by se o vás nic nedozvěděl. Základna totiž ví o existenci všech svých periférií, které jsou na ní závislé. Musel jste vědět, že po vás půjde každá "generace" Základny. Místo toho jste ze sebe dělal šaška a všude vykládal svou báchorku o Základně tak neodbytně, že jste se málem dostal do blázince. Myslel jste si, že si to necháme líbit? Kdepak, Tilforde. Jednou vám nějaký blázen mohl uvěřit a čertví jaké by nám tím vznikly problémy."

"Zabili jste mi ženu," opakoval Tilford už asi po desáté.

"Ano, ale až moje generace. Měl jste se na všechno vykašlat dřív. Neudělal jste to a teď máme i vás. Já osobně se domnívám, že to tím skončí."

"Jak to, že jste neskončili vy?" zeptal se Tilford. "Už jsme přeci..."

"Ale Tilforde!" přerušil ho Villers netrpělivě. "Nikdo vám to ještě nevysvětlil? Měl jsem za to, že ano. Barrew ze čtvrté generace, myslím. Nebo snad ne?"

"Jak to můžete vědět?" Tilford to nechápal. "Tehdy jste přece nebyli?"

"Víme všechno, Tilforde, zvykněte si na to, prosím. První generace umístila přímo do podstaty času první Základnu, a tím v něm způsobila změnu, kterou již nelze vymazat. Když jste ji zničil, čas projevil jednu ze svých základních vlastností. Příteli, čas regeneruje, to jste ještě nepochopil? Je jako květka, kterou ohne prudký vítr. Zase se narovná. Ne třeba docela tak, jak byla před tím, ale narovná - a přitom roste, stále roste."

"Nesmysl," zavrčel Tilford.

"Nesmysl, říkáte?" usmál se Villers. "Představte si, že vezmete papír a namalujete na něj obličej tužkou. Pak ho vygumujete. Pokud

byla tužka ostrá, nikdy se vám nepodaří, aby zmizely z papíru veškeré stopy. A po vás přijde někdo jiný a ostrou tužkou začne obtahovat na papíru stopy, které tam zůstaly. Co bude, namáhejte se trochu, Tilforde?"

"Nevím, asi příšerná mazanice," odsekl Tilfor.

"Kdybyste to dělal vy, tak možné," vrátil mu Villers. "Na papíru se objeví zase obličej, i když třeba v některých rysech poněkud odlišný od předchozího, ale docela určitě obličej to bude. Namaluje se namalován rychleji než ten první, protože základy už jsou hotovy. A když ho znovu vygumujete? Stopy na papíru zůstanou mnohem hlubší a nesmazatelnější. Další malíř podle nich namaluje obličej ještě rychleji. Právě tak se chová čas, Tilforde. Čas je velký umělec."

"Asi neví, co dělá. Jinak by vám nepomáhal vraždit," řekl Tilford.

"Fu, takové odporné slovo," otrásl se Villers. "Snad předchozí generace používaly určité metody a měli jisté cíle, které by se daly již dnes odsoudit, ale my? Což jste nepozoroval ten kvalitativní vývoj? Pohleďte sem, víte co to je?" Villers ukázal na několik velkých zlatých sošek ve vitrině.

"Zlato?" zeptal se Tilford.

"Ovšem, ale odkud! Tyhle sošky pocházejí z pokladu Inků. Ano, přesně toho obrovského, jedinečného pokladu, který Španělé roztavili na hloupé cihly a pruty. Rozhodli jsme se ho zachránit. A zde?" pokynul k obrazům na stěnách. "To jsou nefalšované originály obrazů, které byly zničeny při požáru pařížské galerie v roce 1993. Pardon, tamhle ten Renoir pochází z pokladu, který nakradli Hitlerovci v druhé světové válce. Jeho největší část nebyla nikdy nalezena, že? A to jsou jen nepetrné příklady."

Villers pozoroval Tilfordův zamračený obličej a dodal: "Chápu, byla to od nás špatnost, že jsme je všechny zachránili."

"A záhadné vloupání banky v Chicagu před dvěma lety?" zeptal se Tilford.

"Kdy, prosím?" usmál se Villers.

"V roce 2042, Villersí, vy to moc dobře víte."

"Při styku se světem potřebujeme peníze," rozhodil bezmocně rukama Villers.

"Tehdy tam ale bylo zabito pět lidí," řekl tvrdě Tilford.

"To je omyl," řekl Villers. "Zůstalo tam šest mrtvých. Jeden náš člověk byl také zastřelen. Ale tilforde, nač se zabývat maličkovostmi, čeká nás velké poslání. Cítím to," pronesl zasněně.

Do pracovny vstoupil voják a postavil před Tilforda táš s jídlem.

"Malé občerstvení. Kouříte?" nabídl mu Villers balíček cigaret.

"To mi něco připomíná," usmál se kysele Tilford. "Mohu se taky vzpovídat?"

"Vy máte z čeho?" povytáhl obočí Villers. "Škoda, to byste se hodil spíše mezi nás. Ale je pozdě. To je osud, příteli," povzdychl si pateticky.

Dlouhou chvíli oba mlčeli. Tilford se ničeho ani nedotkl, i když měl chuť na cigaretu. Ale měl takový pocit, že kdyby si zapálil, vzdal by se tím vnitřně definitivně a naprosto. Villers ho mlčky pozoroval. Pak mávl rukou a vstal.

"Pokud jste se pevně rozhodl, nevyužít mého pohostinství, rád bych vám něco ukázal," řekl již docela jiným tonem.

Všli nachodbu, kde se k nim připojilo několik ozbrojených mužů. Kráčeli rychle vpřed a Villers stále hovořil.

"Tady jsou haly, kam ukládáme své sbírky. Nikdy v dějinách lidstva podobná neexistovala. Jsou zde poklady světa všech dob. I budoucích, Tilforde," podotkl a vzápětí dodal: "ale těch je prozatím velmi málo."

Prošli do řady sálů, ve kterých byly umístěny Tilfordovi neznámé moderní stroje, kolem nichž se pohybovalo velké množství lidí v bílých pláštích. Byly mezi nimi i ženy. Někteří z nich si zvědavě Tilforda prohlíželi.

"Naše laboratoře," oznámil samolibě Villers. "Pracujeme, Tilforde. Neustále pracujeme - a jestli se nám naše výzkumy zdaří, naše moc... ale to byste si ani nedovedl představit."

Vešli do dalšího sálu, který byl strážěn ozbrojenou hlídkou. Z hloučku vědců k nim přikročili dva starší muži a pozdravili se s Villersem.

"Představuji vám profesora Glembera. Zamatujete se na jeho tajemné zmizení před šesti lety z kongresu v Haagu? Nebyl to únos, Tilforde. Zneuznaný genius doby prostě dostal lepší nabídku, nic víc."

Tilford si nevšímal naořežené pravice.

"A toto je pan Assayan. V jeho době se již tituly nepoužívaly. Toho nemůžete znát. Začal s námi spolupracovat v roce 2877 svého času."

"Vše je připraveno, můžeme začít třeba hned," řekl srše Assayan a pohrdavě si změřil Tilforda.

Tilford se zachvěl. Situace se příliš rychle stupnovala k finiši. Začínal mít strach, že tentokrát se už z toho nedostane. Zoufale se rozhlédl. Odtud nebylo úniku. Dosud vždycky měl v rukou nějaké trumfy nebo alespon zbran. Co s ním chtějí udělat? Už mu bylo jedno, že je na něm vidět, že má strach.

Villers se to pobavilo, ale nezmínil se o tom.

"Pojďte prosím za mnou," řekl zdvořile, jakoby to bylo pozvání na lunch. "Připravili jsme pro vás něco speciálního. Dá se říci, že se zařadíte mezi průkopníky vědy naší."

Villers natáhl ruku a jeden důstojník mu podal svou zbran. Byla stejná, jako měl strážce.

"Vytvořili jsme novou zbran. Nazval jsem jí zbraní elity. Vy ji znáte, odstranil jste s ní našeho Larreye. Neříkám zabil, všimněte si toho, prosím," hovořil Villers. "Tato zbran neničí objekt, proti kterému je použita, ale přemístí ho do prostoru, ale ne... nevíme zda je to prostor. Dosud to nevíme. Dejme tomu, že ho přemístí kamsi - ale zcela určitě mimo čas. Mimo světový čas i mimo čas, který vládne relativně zde. Pochybujeme, že objekt, pokud je živý, zemře, alespon nezemře určitě hned. Naše sondy, které jsme zatím použili, s námi udržely kontakt ještě asi půl hodiny. Více jsme nedosáhli. Informace, které nám poskytly, jsou bohužel pro náš výzkum zatím nedostatečné. Vyšleme tam vás."

Tilford se zapotácel. Měl dojem, že upadne, tak se náhle cítil zesláblý. Dva vojáci ho zachytili.

"Nepoužijeme tuhle zbran," řekl chlácholivě Villers a vrátil ji důstojníkovi, kterému patřila. "Máme už mnohem výkonnější přístroj, který vylučuje i většinu nežádoucích vedlejších účinků. Za okamžik ho uvidíte na vlastní oči. Co tomu říkáte, Tilforde?"

Tilford tomu neříkal nic. Kráčel mlčky mezi stráží a hlavou se mu honily tisíce myšlenek, na které už nikdy nenalezne odpověď. To byl konec.

"Pokud s námi budete chtít při pokusu spolupracovat, budete mít ve skafandru mikrofoni; pokud by vám to bylo zatěžko, většinu práce za vás obstarají přístroje, kterými budete doslova ověšen," řekl sarkasticky Villers.

Došli k zavřeným vratům, kde hlídalo několik vojáků.

"Zde se s vámi rozloučím. Budu sledovat pokus ze své pracovny. Sbohem, Tilforde, jsem velmi rád, že jsem vás poznal."

Villers uchopil Tilfordovu bezvládnou pravici a přátelsky ji stiskl.

"Je váš, přítel," pokynul Assayanovi a Glemberovi.

Vrata se rozevřela do stran. Tilforda převzala nová stráž. Sel pomalu zaoběma vědci, kteří se o něčem bavili řečí, které nerozuměli. Sestupovali kamsi dolů. Po obou stranách byla řada těžkých pancéřových dveří. Hučení strojů zesilovalo.

Kromě nich byla chodba prázdná, nepadlo Tilforda, ale vzápětí ho voják, jdoucí po jeho levici, pevně uchopil za paži, jakoby četl jeho myšlenky. Ale Tilford už neměl sílu, aby se vzpíral. Nemělo to cenu.

Náhle ho voják, který svíral jeho paži, prudce strhl stranou, rychle otevřel jedny dveře a vtáhl ho dovnitř. Dveře za sebou rychle zavřel a zajistil, pak vytrhl zbran - byla to obyčejná pistole - a střelil do skřínky s ovládacím mechanismem dveří. Tilford se na něho užasle díval. Byl to týž muž, který s nim byl při jeho procitnutí a kterého prve napadl.

"Rychle za mnou, Tilforde, ještě nemáme vyhráno," řekl a táhl ho za sebou.

Prošli několika oválnými vchody, které za nimi voják uzavíral a zajišťoval. Odevšad se rozeřvaly poplachové sirény; i na chodbě, kterou běželi, blikala výstražná světla.

"Kdo jste? Mám dojem, že bych vás měl znát," zeptal se Tilford.

"To si myslím, že bys měl. Jsem Tom, tvůj syn," rozesmál se voják. "Ale teď rychle! Za pár minut bude Základna zničena. Do té doby musíme být pryč."

"Tom! To není možné!" vydechl Tilford.

"Když tebe i mámu zabili, bylo mi devět pryč. Našel jsem tvůj deník a od té doby jsem žil jenom pro tuto chvíli. Později jsem si změnil jméno i minulost, a když mi bylo jedenatřicet, podařilo se mi vstoupit do služeb "péte generace". Něco jsem pro to musel udělat, aby si mě všimli, ale to je teď vedlejší."

"Stal ses zločincem?" zeptal se Tilford s úzkostí v hlase.

"Tudý!" Tom rozrazil jakési dveře a dvěma ranami složil hlídku za nimi.

Stáli před Základnou. Tilford zase mohl spatřit tunel, táhnoucí se do nekonečna, stále stejný, tajemný, jiskřící, nepochopitelný. Tom mu podal přístroj, který Tilford už moc dobře znal.

"Dostanu tě co nejdál, pak už musíš sám. Víš, jsem závislý na existenci Základny. Jako každý z nich. Pamatuj si, že "generace" si předávají všechny vědomosti, plány i znalosti v boji, umístěné v tunelu. Uvidíš ji cestou a musíš ji zničit," sáhl do kapsy a podával mu zbran elity. "A musíš se také postarat o zničení starých skladů v naší čtvrti. Je to pro ně zatím jediné místo, kudy se dostávají do našeho století. Musí se zničit do základů, to je nejdůležitější, rozumíš? Základna za chvíli přestane existovat. Když zničíš boji sklady, všechno tím skončí."

Tilford přikývl. Ze všeho, co se právě dozvěděl, se mu točila hlava. Jeho syn!

Tom přistoupil k okraji plošiny a před ním vyrostl obdélníkový štít gerollera. Základna jim brzy zmizela z očí. Vše kolem nich splývalo v masu stříbřité šedi. Letěli patrně nejvyšší možnou rychlostí.

"Nařídil jsem tvůj přístroj tak, aby ses dostal domů týden před svou smrtí. Musíš se stihnout důkladně připravit. Všechno jak jsem ti řekl. Nesmíš na nic zapomenout."

"ne, nezapomenu, Tome," řekl Tilford a nespouštěl z něho oči. Stále tomu nemohl uvěřit.

Minuli časovou sín s bílým oblakem, který v sobě skrýval stanici časového bodu 2000.

Rychlost se náhle začala viditelně zmenšovat. Na štítu gerolleru zmizely některé údaje a stále mizely další. Podklad se začal chvět.

"Základna přestala existovat. Pamatuj! Bóje, sklady, musíš to dokázat, táto... táto!"

Tomův hlas zmlkl a jeho postava se rozplynula. Geroller zmizel sním.

Tilford osaměl. Letěl stále tunelem, ale už jen rychlostí svého přístroje. Pohlédl na něj a zrazil se. Připadalo mu že ten, který mu dal Tom, měl trochu jiný tvar. A byl kovově šedý, a tento je bílý. Pitomost, to se mu jen zdálo. Nesmí teď ztrácet nervy.

Daleko před sebou cosi zahlédl. Něco se pohybovalo v tunelu od stěny ke stěně. Když byl blíž, spatřil těleso doutníkového tvaru, dlouhé asi deset metrů. Na jeho koncích blikala červená a bílá světla.

Boje.

Sáhl po zbrani - ale nebyla tam. Tilford zaúpěl. Zbytečně prohledal všechny kapsy, zbran u sebe nenašel. Mezitím boje zmizela daleko za ním.

Ucítil chvění a slabost od žaludku. Podíval se nasvé nohy a viděl, že se začínají rozplývat. Vše se chvělo. Věděl, co to znamená.

"proberte se, no tak!" cítil, jak s ním cloumají silné paže. Otevřel oči.

"Kdo jste a co tady děláte?" zeptal se ostře policista. V ruce měl revolver. Opodál stáldruhý, taky s revolverem v ruce. Tilford se pomalu posadil. Rozbitými okny skladů vnikaly do místnosti paprsky slunce a lechtaly ho ve vlasech. Ucítil zápach. Zvedl se a začal si oprašovat kalhoty a sako.

"No tak, kdo jste. Nebo si to povíme jinde?" zařval policista.

"Jmenuji se Tilford, bydlím tady o kus dál," řekl a podal jim doklady.

Prostudovali si je stránku po stránce. Pak je dostal zpátky.

"Když jsme vás našli, ležel jste tady v tom svinstvu a nevěděl o sobě. Co se vám stalo? Přepadli vás?" zeptal se policista již zcela jiným tónem.

Tilford zaváhal.

"Ano, asi jsem byl přepaden. Pamatuji si jen na ránu do hlavy a pak už nic nevím," odpověděl Tilford.

"skoda, takže jste ho vůbec neviděl," posteskl si jeden z nich.

"Zatracená sebranka," ulevil si druhý. "Sebrali vám něco?"

Přegel si rokama po šatech. V kapse ucítil oblý tvar přístroje.

"Ne, myslím, že mám všechno," řekl Tilford a sáhl si na temeno. "Třeští mi hlava, ani nevím kolikátého je dnes a co je za den."

"Je pořád pátek, pane," usmál se policista, "pátek dvanáctého srpna 2044."

"Je to pěkná ostuda, ty barabizny. Měli by je zbourat," řekl druhý policista a pomáhal Tilfordovi vyjít na ulici.

"o to se musíme postarat sami," odpověděl Tilford. "Domluvit se se všemi obyvateli čtvrtě a donutit městskou radu, aby se konečně rozhýbala. A to co nejdřív."

"Není vám nic, pane?" zeptal se starostlivě policista, když viděl jak Tilford vrávorá.

"Odvezeme vás domů, jestli chcete, a zavoláme lékaře."

"Ne, děkuji, to bude v pořádku," odmítl Tilford a pospíchal pryč.

Když se ohlédl, viděl, že se za ním policisté dívají. Přidal do kroku.

"Počkejte, haló, pane Tilforde!" dohonil ho policista.

"To nechcete přepadení ani ohlédnout?" v jeho tváři četl údiv.

"Ne, to nestojí za řeč. Ostatně, jsou s tím jenom starosti," mávl rukou Tilford a už se neohlížeje, pospíchal dál.

"To je divnej pavouk, Franku." uslyšel ještě za sebou než zahnul za roh a ztratil se jim z očí.

Cítil se nesmírně vyčerpan a zalitoval, že se přece jen nenechal odvézt až domů. Ale oni by se vyptávali a o to on nestál. Těsně před domem ho přepadla taková slabost, že už ani nevěřil, že tam dojde. Za vrátky se mu zatmělo před očima a klesl na cestu. Ještě, že na ulici nikoho nepotkal, co by si o něm pomysleli? A doma také nikdo nebyl. Pátek dvanáctého. řekl ten policista? To je divné, napadlo Tilforda. Tom mu přece slíbil, že ho pošle o týden napřed.

Někde něco nevyšlo. Alespon že to dopadlo takhle, řekl si nakonec.

Ani nevěděl, jak se dostal do domu. V hale chvíli odpočíval, pak si nalil dvojťou režnou a odešel do komory, kde téměř bezmyšlenkovitě sádlal z věšáku pušku. S vypětím posledních sil ji vyčistil, naplnil zásobník, zasunul do zbraně a vyzkoušel mechanismus. Tak. teď má alespon jednu zbraň v ruce. Podlamovala se pod ním kolena, a tak si sedl na podlahu a opřel se o stěnu. Pak mu to došlo. Málem by zapomněl! Zase vstal a vylovil z úkrytu mezi policemi svůj deník. Nečetl předchozí zápisy, na to už neměl sílu. Snažil se jen co nejpresněji a do nejmenších podrobností popsat vše, co zažil. Zvláště upozorňoval na podivné změny před a během návratu do svého času. Nco se muselo stát. Nakonec ještě připsal: Tome, buď na sebe opatrný, je to určitě mnohem větší, než si oba myslíme. Táta. Deník zavřel a vrátil do skříně. Náhle mu začalo všechno připadat jako pouhý zlý sen, sen... sen.....

Já jsem usnul, napadlo ho. Cítil, že únava z něho spadla úplně. To se mohlo stát jenom kdyby spal. Otevřel oči. V komoře zářilo světlo. Zamžoural na hodinky. Bylo teprve půl šesté. Nespál jsem tedy víc než čtvrt hodiny. Tak to jsem pašák, řekl si Tilford.

Prkenně vstal a protáhl ztuhlé svaly. Nebylo nic příjemného spát skrčený u stěny. Náhle se zarazil a znovu pohlédl na hodinky. Bylo půl šesté - ale datum ukazovalo 13. srpna - sobotu.

"Bože, to jsem spal celých čtyřicet hodin?" zašeptal udiveně Tilford. "To není možné."

Ale náhle věděl, že je to pravda. Ochromila ho známá hrůza, když se kdesi v domě ozvaly hlasy. Nic neskončilo. Nic! Uchopil pušku a vyběhl na chodbu. Bylo to určitě se shora. Vrhł se ke schodům.

Nahoře v patře zaduněly výstřely.

ROH HOJNOSTI

Vladimír

GRIGORJEV

/úryvek/

"Dospělí i děti hleďte,
do sběrný též pospíchejte!"

V jedné ze starých moskevských spojovacích uliček visí ještě dnes tato časem pokřivená tabule. Před mnoha lety ji přitloukli sem na ohradu, starou omšelou ohradu, snad vdomnění, že nevzhledné pozadí ještě víc zdůrazní hru barev na obrázku. Skutečně, cedule ze začátku byla chodcům do očí, někteří zpomalili krok, vrtěli hlavami a mumlali:

"Nojo, taky bych měl..."

Na obrázku byl schematicky znázorněn velký roh z měděného plechu. Človíček v montérkách sypal do úzkého otvoru nějaký odpad a sběr, a z rozšířeného konce se bouřlivým proudem valily různé užitečné předměty: vlněné látky, pekařské výrobky, kapesní nože, polobotky, harmoniky a dokonce uprostřed veškeré té nádhery svítila i půllitrovka svým dosud neodšroubovaným uzávěrem.

Bebička a mladé meminky, které tudy chodily s dětmi na procházku, se před malebným obrázkem zastavovaly a říkaly svým cvalíkům: "Vidíš, roh hojnosti!"

Plynul čas. Kruté mrazy zprohýbaly geometricky pravidelný ovál, palivé sluneční paprsky znatelně odbarvily naleštěnou měď, a větry odnesly z obrázku odpad, lopatu i mnohé z užitečných věcí. Námet obrázku se krajně zjednodušil. Z jícnu rohu se teď sypal gramofon a hrdlo láhve. Človíček bez lopaty stojí sehnutý nad rohem a dívá se úzkým otvorem dovnitř. Už brzy, brzyčko uletí po větru za svou lopatou, nebude to dlouho trvat. Celá jeho žalostná poza jakoby říkala: "Vidáš, jak jsme dopadli. Přístroj se porouchal. A jak fungoval! Jak ten fungoval!"

Zkrátka, po bývalém kouzlu lesklého měděného rohu nezůstalo ani stopy. Ztratil osobitost, splynul s ohradou. Chodci už se v uličce nezastavují.

Milicionář Petrov, který měl posledních patnáct let své stanoviště v uličce přímo proti tabuli, přebíhal po ní nevidoucím zrakem, když sledoval provoz v uličce. Kdyby se Petrova někdo přímo zeptal: "Visí proti tvému stanovišti roh hojnosti?", nedokázal by odpovědět.

Tím se samozřejmě nic nezměnilo. Co na tom, jestli tam visí nějaké výzva? Z tisíců lidí, kteří uličkou za dlouhá léta prošli, jen několik podlehlo naléhání visící tabule a odneslo své krámy do sběrný.

Roh tam visel dále, zapomenutý, skoro neviditelný na pozadí

plotu, jakoby čekal na toho jediného, kdo nелеžitě ocení podle zásluh význam malířova záměru: inspirovat k velkým činům.

Byl podvečer chladného podzimního dne, když uličkou kráčel člověk malé postavy, v drapovém kabátu, dávno vyšlém z módy. Plstěný klobouk, který pamatoval lepší časy, měl vřazený hluboko do čela, ruce v kapsách. Loktem tiskl k tělu odrbané tenké knížky. "Hra na sedmistrunnou kytaru" a "..... jazyk pro samouky." Na místě, kde se dal tušit název jazyka, se černala velká tučná kanka. Člověk, který zřejmě ještě neuměl všechny jazyky a nedovedl zatím hrát na sedmistrunnou kytaru, kráčel volným krokem podél ohrady. Neměl kam spěchat, denní starosti skončily a doma čekala jen vypůjčená kytara. Proč by se neprošel, nerozhlédl kolem sebe? Tak tedy šel i podél ohrady s výše popsanou tabulí. Všiml si jí.

Chodec zpomalil i tak volný krok a dokonce se zastavil. Postál, přešlápl z nohy na nohu a přistoupil blíž. Pak otřel rukávem část malovaného výjevu, ještě jednou se na něj podíval, vzdychl a už chtěl odejít. Najednou se mu rozjasnil obličej, plácl se do čela. "Pro pána jána!" řekl tiše, vytáhl notes, něco si zapsal a div ne během se pustil pryč.

Doma se ani nepodíval na kytaru, která lákavě svítila svými něžně žlutými boky. Hned začal hledat papír. Pak odněkud vytáhl téměř novou inkoustovou tužku a dal se do práce.

Pracoval u vtržení. Psal nějaké vzorce, násobil, umocňoval, dělal náčrty, rýsoval schémata. Notový papír mu brzy došel, vytáhl tedy z úkrytu za skříní arch pevného papíru, který připíchl napílnáčky přímo na zeď. Tužka znehybněla v určité vzdálenosti od papíru, pak raz - dva a na archu se objevil první bod.

Za hodinu už bylo tekových bodů spousta. Člověk malé postavy poté podstoupil stranou, něco odhadoval, znovu přistoupil ke zdi a obratnými pohyby spojil body v jedinou plynulou linii. Pak zase odstoupil, prohlédl si rys, radostně zahekal a zamnul si ruce. Na zdi se skvěla kresba rohu hojnosti, věřte nebo ne, dočista stejná jako ta, co ještě dodnes visí ve staré moskevské uličce.

"Stěpane Onufrejoviči," ozvalo se z pootvřených dveří, "Potřebovala bych spravit vaříč."

"Vaříč? Nemám teď kdy, nemám čas, sousedko," odpověděl roztržitě, neboť stále se ještě kochal svým dílem. "Vidíš, vynalézám..."

Stěpan Onufrejovič Ogurcov byl znám ve svém okolí jako velký podivín. Ale všichni sousedé ho měli rádi. "Zlaté ruce!", říkali o něm a nosili mu do opravy vaříče, zámky a šicí stroje. Dětem vyráběl hračky a klece na ptáky, opravoval i tranzistorová rádia. Dovedl vyměnit přepálenou pojistku - do tohoto domu opraváře nevolali. Staříčké želevizory opravoval tak, že se pak na pořady chodili dívat ze sousedních domů.

"To opravoval sám Ogurcov!" chvástali se lidi. "Navěky!"

Dcerce správce domu správil panenku. Panenka po opravě mluvila, třepala ručičkami a nožičkami a přesně v osm večer se převalila na bok, zavřela oči a otevřela je zase až v osm ráno.

"Nepotřebujeme budíka!" volal nadšeně správce a začal pak chodit za Ogurcovem na čaj.

Milicionář Petrov o tom všem samozřejmě nic nevěděl... Proto, když Stěpan Onufrejovič začal přicházet do uličky častěji, milicionář spozorněl. Nedá se říci, že by se Petrovovi znelíbil tento člověk, který dokázal prostěť dobrou hodinu u napůl odřeného štítu. Byl vždycky střízlivý, oholený a upravený. Milicionář však za tím vším svým profesionálním instinktem vycítil něco tajemného, ba

přímo detektivního. Vždy, když se maličký člověk znovu objevil ve svém drapovém plášti v uličce, začala se Petrovovi zvedat hrud a zrychlil se mu tep.

Co táhne neznámého k tabuli? Odpovědět na tuto otázku bylo nesnadné. Zeptat se přímo a chtít doklady nebylo dost dobře možné, protože chování neznámého zůstávalo zcela v mezích zákona a slušnosti.

Petrov si jednou vyčíhal vhodnou chvíli, rozhlédl se uličkou, a když viděl, že je prázdná, opatrně přeběhl k obrázku. Pozorně a po detailu si prohlédl napřed jeho spodní část, pak prostředek a nakonec hořejšek, ale neshledal nic, co by mohlo přivést člověka at už ve stav skleslosti ducha nebo radosti.

Ogurcov teď přicházel do uličky často. Pršelo, svítilo sluníčko, štípal mráz - přišel stejně a dlouho si prohlížel obraz. Díval se na něj tak i tak, odběhl hned na jednu, hned na druhou stranu, zaměřoval.

Někdy, jak se zdálo, šlo všechno jako po másle. Tehdy Petrov pozoroval, že neznámý je veselý, slyšel jak si hvízdá radostné melodie. Sešlapané podpatky jeho střevíců vyklepávaly lehký taneční krok. Něco si šeptal, brumlal a ostražitě milicionářovo ucho zaslechlo: "Funkce přímého převodu ... z měděného plechu ... taková krása, taková krása! ..."

Bývaly i jiné dny, kdy se nic nedařilo. Milicionář pak pozoroval ztichlého a skleslého člověka, který stál u štítu, záda shrbená, ruce v kapsách.

Ano, pro Stěpana Onufrijeviče vůbec nebylo lehké vynalézat roh hojnosti. To není jako opravit televizor nebo vyměnit spálenou pojistku. Ale Ogurcov se vyznal sám v sobě. Nikdy v životě se nepustil do ničeho, co by bylo nad jeho síly. Stalo se třeba, že někdo přinesl televizor. Ogurcov se podívá. "Ne," - řekne - "tohle opravovat nebudu." Vyznal se v sobě dobře, Stěpan Onufrijevič, nevzdával se. "Když už jsem ten nápad dostal" - uvažoval - "pak tedy můžu."

Nejdřív udělal roh dokonale kulatý ve všech průmětech. Dovnitř vmontoval silné magnety, nabíjel statickou elektřinou. Roh jiskřil, ale to bylo všechno. "Napětí je slabé," napověděla mu intuice. Předělal roh na čtverhranný. Roh se začal podobat velké, silně zprohýbané gramofonové troubě. Jiskřil ještě silněji, z vnitřku co chvíli vylétaly maličké kulové blesky. Ale ke skutečnému rohu hojnosti bylo ještě hodně daleko.

Sousedé mu postupně přestali tahat polámané přístroje a žehličky. Jen správce domu přicházel jako dřív na čaj, kterého vypili hodně, celé čajníky. Ogurcov jako ze spaní slyšel: "Taková věc! Nepotřebujeme budíka! Nepotřebujeme, nepotřebujeme," ozývalo se vynálezci v hlavě. "Kulatou ani čtverhrannou nepotřebujeme!" A co ovál?

Roh brzy dostal oválný průřez. Stál na velkých dřevěných kozách uprostřed pokoje, zakrytý před nevítanými zraky širokými záhyby pytloviny.

Vynálezce přicházel večer domů, narychlo povečeřel, sklídil ze stolu a pouštěl se do práce. "No tak, můj milý," říkal nahlas, "teď vám vyčistíme bříško. Hned si poslechneme, jak vám jde zpívání." Pytlovina jde dolů a pokoj se naplnil rezavým přísvitem. Zrcadlově lesklé boky měděného širšího konce odrážely duhové záblesky. Když Stěpan Onufrijevič odstraňoval pytlovinu, vždy znovu trnul nadšením a dlouho pozoroval své velkolepé dílo. Vynálezce měl být na co hrdý. Není tajemstvím, že mnozí se už o něco podobného pokoušeli. Ale nevyšlo jim to! Zde, v tomto pokoji se už z kráteru rohu svpaly reálné předměty: jednou plátěné střevíce, tři najednou a všechny na levou nohu, jindy vylezl perský koberec.

"jsi na správné cestě, Stěpane," řekl si tehdy Ogurcov, "ještě chvíli práce a budeš moci předat aparát beze studu do užívání."

Vynálezceova fantazie ochotně předkládala různé příjemné scény. Ogurcov stojí na vysoké tribuně, roh vedle sebe a říká přítomným: "Tak občané. Já jsem to vynalezl. Teď si roh vezměte a ve zdraví užívejte. Jen nesmíte zapomínat na promazávání. Když se někomu poláme kolo nebo žehlička, přijďte za mnou, opravím..."

Nebyla to pustá fantazie. Roh pracoval den ode dne lépe. Nepravidelnosti v chodu se objevovaly stále vzácněji.

Nakonec si jed oho dne Stěpan Onufrijevič oblékl sváteční šaty, jak se patří vyčistil boty, narovnal klobouk a vypravil se na úřad. Bez nejmenšího ostychu přestoupil práh tohoto velkého domu, plného lidí zavalených prací. Prošel kolem zrcadlové tabulky, představil se jako vynálezce a byl poslán do třetího patra k inženýru Molotkovovi. Ogurcov skromně vstoupil do jmenované pracovny a spatřil Molotkova.

Mladý člověk v elegantním, snad až příliš modním obleku seděl u psacího stolu a pracoval. Listoval v nějakých knihách, něco zapisoval, co chvíli vytahoval ze stolu různé složky, a kouřil a kouřil. Každou chvíli zazvonil telefon, Molotkov bral sluchátko a hlásil se:

"U aparátu Molotkov."

K takovému přetíženému pracovníkovi se tedy vynálezce dostal. Pomyslel si dokonce, zda by neměl přijít jindy, soudruh je zavalen prací. Ale Molotkov zrovna položil telefon, přívětivě se usmál a zeptal se:

"Jdete za mnou, soudruhu?" A když spatřil na návštěvníkově tváři rozpaky, dodal:

"Posaďte se, posaďte se, prosím, povídejte!"

Ogurcov se podíval na okno, pak na telefonní aparát a pak ze sebe vypálil:

"Udělal jsem objev. Vynalezl jsem takový aparát... jak bych řekl.. Zkrátka roh hojnosti." A nakreslil schéma.

Když Stěpan Onufrijevič skončil svůj výklad, Molotkovovi zajiskřilo v očích. Zabafal z cigarety a usadil se pohodlněji v křesle. Pak se zadíval Ogurcovovi přímo do očí a zároveň s kroužky dýmu krátce vydechl:

"Jakou má spotřebu?"

"Osmdesát - devadesát."

"Jedeme, jedeme rovnou k vám," prokesl rozhodným hlasem Molotkov. Zvedl telefon a poroučel:

"Odložte poradu. Přistavte vůz."

Nové limuzína uháněla největší rychlostí a Ogurcova zmáhaly pochybnosti. U jednoho semaforu musela limuzína prudce přibrzdit, a Ogurcov si vzpomněl, že spotřeboval všechny své zásoby odpadků a sběru. Jak teď má roh předvádět.

Musíme říci, že vynálezce se docela nedávno přestěhoval do nového bytu. Bydlel teď v sedmém patře s vyhlídkou na krásnou, ideálně čistou ulici. Každou hodinu po ní projížděl sběrač smetí a sebral všechny náhodné odpadky. Nedostatek surovin k provádění pokusů vynálezce dopaloval. Musel ztrácet drahocenný čas cestami do méně spořádaných čtvrtí. V extrémních případech běžel ke zdejšímu domovníkovi a doslova z něj mělil espon kbelík sběru. Se slibem, že všechno vrátí, jinak by mu domovník nic nedal. Musel taky vykazovat svým nadřízeným množství sběru.

Právě proto musel Ogurcov obětovat několik dní na rekonstrukci rohu. Přístroj měl teď i zpětný chod, otočení páky vlevo znamenalo zpracování odpadu na užitečné předměty, vpravo naopak.

Ať přemýšlel jak chtěl, momentálně neměl žádný odpad po ruce a domovník se ženou šli na koncert. Kdž Ogurcov vedl Molotkova dál, byl dokonale skřiven.

"Nebude mi věřit, soudruh Molotkov, neuvěří mi," vrtalo mu hlavou.

Jakmile Molotkov spatřil roh, shodil sako i vestu, vysoukal si rukávy a lezl do útrob stroje. Štěpan Onufrijevič stál vedle a poslušně vysvětloval.

"Vodič vln je uzemněný?" ozvalo se zevnitř.

"Ano, uzemněný," odpovídal Ogurcov a obdivoval inženýrův důvtip.

"Charakteristika příkrého úklonu?" ozvalo se znovu z rozšířeného konce trouby.

"Ano," potvrzoval vynálezce.

Nekonec Molotkov vylezl ven, dal se do pořádku, zapálil si, ještě jednou obešel roh kolem dokola, šel k oknu, vyhodil cigaretu a zapálil si novou. Byl rozčilený. Ogurcov mlčky stál a čekal na rozsudek.

Inženýr stál u okna, dole se širokým proudem valily automobily. Tam, za volanty a na sedadlech seděli ještě nic netušící lidé. Dnes ještě nic nevědí, co se děje tady, ve výši sedmého patra, ale brzy budou vědět všechno.

Otočil se, přistoupil k Ogurcovovi a pevně mu stiskl ruku.

"Blahopřeji vám, Štěpane Onufrijeviči, odvedl jste velké dílo, povedlo se vám to skvěle! Jak říkají studenti, nepochopitelné, ale skvělé. Skoda, že se teď na něj nemůžu podívat při práci, ale až svoláme komisi, přivezou tolik sběru, kolik bude potřeba." Molotkov ještě jednou stiskl dojatému Ogurcovovi ruku a uháněl přes dva schody dolů. Pracovní den ještě neskončil a Molotkov měl před sebou ještě odloženou poradu a spoustu jiné práce.

Byl jasný, suchý den. Ogurcov měl demonstrovat svůj vynález. Vyšel z domu ve své oblíbené kostkované košili, navoněný kolínskou a vydal se do známé uličky. V takový den nemohl nezajít sem, kde mu náhodou pomohla, aby se mu v hlavě zrodil velký plán. Ogurcov vstoupil do uličky - všechno bylo na svém místě - na ohradě visela tabule s rohem, na svém místě stál i milicionář Petrov.

Ogurcov přistoupil k ceduli a zůstal slavnostně stát v pozoru. Jeho gesto bylo věčné, nebylo v něm přání zasadit obrázek do zlatého rámu nebo postavit mu pomník. Vynálezce a obrázek stáli proti sobě jako dva ostřílení vojáci, kteří už něco viděli a vědí, zač je toho loket, ale kteří se zhostili se ctí svých povinností. Ani rachot projíždějících nákladáků ani kroky chodců nemohly narušit povznesenost setkání dvou vítězů, kteří dovedli proměnit všední zaprášené dny v cestu k vítězství.

Milicionář Petrov věnoval jako vždy všechnu svou pozornost pouličnímu provozu, ale přesto mu neunikla dnešní návštěva starého známého. Neuniklo mu ani to nové, co se objevilo ve vzhledu stálého návštěvníka uličky: nepostižitelná lehkost, klid a uvolněnost pohybu. Jako by člověk nesl těžký náklad, došel na místo, náklad shodil a teď stojí, volný, lehký, jen létat.

Ogurcov k němu přistoupil a Petrov při pohledu do jeho veselých, vítězných očí okamžitě pochopil, že se stalo něco velice vážného a že se teď dozví tajemství.

"Zakouříme si, seržante, ne?" řekl Ogurcov a vytáhl z kapsy krabičku drahých cigaret.

"Dva roky sem chodím, a ještě jsme si nepromluvili."

Petrov si vzal cigaretu, Ogurcov mu připálil nevidaným, zvláštním zapalovačem a začal mluvit. Vyprávěl zvolna, promýšlel detaily, vynechával momenty, při kterých by potřeboval tužku a papír. Chvillemi se mu při vzpomínkách na minulost zamály oči a po tváři

bloudil záhadný úsměv - to když před ním v duchu vyvstávaly nejkrásnější chvíle posledních let.

"Vymyslel jste velkou a správnou věc," řekl mu nakonec seržant. Ani jeden z nich netušil, že se toho dne ještě setkají na docela jiném místě. Ogurcov jel ke svému příteli správci a Petrova nálezem povolali na oddělení. Řekli, že mu svěrují nanejvýš odpovědný a velký úkol - držet službu při zkoušce přístroje vynálezce Ogurcova. Stanou se tak někdy v životě takové fantastické náhody!

"Aby ne, vím o tom," odpověděl seržant, "funguje nepřetržitě, má měděný plášť s pákou zpětného chodu. Znáám vynálezce osobně," dodal ještě.

"Mám v oddělení zlato a ne lidi," sradostí si pomyslel náčelník, když vypisoval příkaz.

Pro zkoušky byl vybrán nevelký pozemek za městem, na okraji veselého březového háje. Slunce štědře zaplavovalo krajinu svými parsky, korunami bříz povíval vítr.

Členové komise se zatím procházeli mezi mladouckými břízkami, aby vychutnali jejich stín. Molotkov se dostavil jako první se skupinou mladých vědeckých spolupracovníků. Našli příhodný palouk a hráli badminton. Molotkov měl silné a přesné údery. Pevné svaly se mu převalovaly pod opálenou kůží, když řezanými ranami vracel míček.

"Máme dobrou mládež," pochvalovali si starší členové komise, když pozorovali hráče. "Vedro jako na Sašeře, a oni si z toho nic nedělají."

Ogurcov pobíhal kolem a dával příkazy. Musel všechno ohlídat, ale měl výbornou náladu. Za prvé byl roh dopraven v naprostém pořádku, po cestě ani v nejmenším neutrpěl otřesy. Za druhé zde opět potkal seržanta Petrova. Přece jen známý.

"Kde ses tu vzal?" zeptal se ho.

"Poslali mě sem, abych vás ochraňoval," Petrov se začal ostýchat a přešel na vykání.

"No, kamaráde, náhodu neulídáš," protestoval žertem Ogurcov. "Vzpomen si třeba, jak to s rohem začalo. Šel jsem uličkou, koukám, cedule, roh. Jiný by si toho ani nevšiml, a já - bás! - rozsvítilo se mi v hlavě. Náhoda!"

"Ne, to byla správná náhoda," nevzdával se Petrov.

"Tak dobře, hlídej tedy," souhlasil Ogurcov a spěchal převzít vyklápecí auto se sběrem. Ukázalo se, že poslali jen jedno.

"Málo!" rozčílil se vynálezce.

"Opravdu málo?" zapochyboval člen komise, odpovědný za dodávku sběru.

"Běží přece v nepřetržitém provozu. Nacpeš do něj až hrůza, a pořád to bude málo."

"Kolik tedy potřebujete?" zeptali se ho všichni čekali na odpověď.

"Deset!" prohlásil pevně Ogurcov a až se zapotil radostným neklidem: tolik suroviny neměl ještě ani jednou k dispozici.

Když z pozemku odjelo poslední auto, komise se shromáždila u rohu a Molotkov, který se už stačil i vykoupat a vypadal proto obzvláště svěže, pronesl krátkou řeč.

"V historii už bývaly takové případy," začal, "kdy jednotliví vynálezci předběhli svou dobu o sto, sto padesát i více let. Vymýšleli takové objevy a mechanismy, že kdyby se vynálezce nenarodil, byli by schopni něco podobného vymyslet teprve vzdálení potomci. Je to pozoruhodná vlastnost lidského ducha. Tam, kde zaostává integrální mysl společnosti, přichází na pomoc záblesk myšlenky objevitele, kde jednotlivec nic nezmůže, pomáhá integrální mysl. Vyplý-

vá z toho: jeden za všechny a všichni za jednoho! K tomuto typu vynálezců se řadí i odvážná experimentátor Stěpan Onufrijevič Ogurcov. Podle našich propočtů by bylo možné podobný stroj zkonstruovat ne dříve než za sto šedesát let. A třebaže už tu máme hotový model, je téměř nemožné vyznat se ve všech jeho nuancích i za plné podpory naší současné vědy. Přesto model stojí před naší komisí a je připraven k provozu."

Molotkov za bouřlivého potlesku sestoupil z tribuny. Přišla řada na Ogurceva. Naposledy zkontroloval elektrické kontakty, sám naložil lopatoudo úzkého hrdla odpad - jako v nadidlo - a otočil pákou doleva. Roh se zachvěl, tiše zabzučel a šedá hmota sama od sebe lezla dovnitř.

Nějakou dobu se na druhém konci nic neobjevovalo, to probíhal tajemný vnitřní proces zpracování. Najednou však roh zahvízdal a zavzdychal, a přímo na zem se začaly sypat různé předměty. Bylo obtížné postihnout, jaké: jeden předmět se nestačil objevit, když už byl překryt něčím jiným. Pyramida hotových výrobků rostla přímo před očima. "Vlněné ponožky!" stačil zvolat někdo. "Támhle samovar!" ozvalo se. Ale byly to jen ojedinělé hlasy. Převážné většina ohroměně mlčela.

Výrobky se stále valily ven a udivovaly svou různorodostí. Na hromadu nakupených předmětů vyjelo i dětské kolo. Konstrukce ještě nebyla ideální, sám vynálezce nemohl říci, co všechno se dá očekávat.

Ogurcov stál rovněž otřesen, na koho by taky nezapůsobilo to, co se dělo. Hluboké mlčení trvalo i poté, co poslední třísky z posledního nákladáku prošly měděným oválem a proměnily se v dlouhou girlandu špendlíků. Něco podobného se přihodívá po posledním měvnutím taktovky velkého mistra.

Potom se začali všichni najednou pohybovat, objímat se navzájem i objímat Ogurcova. "Hobba, hobba!" ozývalo se ze všech stran a Ogurcov se poprvé v životě ocitl ve vzduchu.

Jen jediný člověk zachoval uprostřed všeho toho zmetku a hluku neprostý klid. Stál tu ve velkém, širokém kabátě a o něčem usilovně přemýšlel. Na jeho obličeji bylo znatelné velké napětí. "Chce to samozřejmě prověrku, velkou prověrku," šeptaly jeho rty. Byl mezi svými spolupracovníky pověstný svou mimořádně úzkostlivou pečlivostí a velkou vytrvalostí. A ještě něčím: Zásadní mimořádná událost ho nemohla vyvést ze stavu neprostého duševního klidu. Vpravdělo se, že prý při jednom zemětřesení, kdy se kolem řítily domy, vznikla metr od něho zející propašt. On potom řekl: "Veliká je síla přírodních úkazů. Budu o tom vyprávět doma."

Jmenoval se Parovozov. Mnozí dali na jeho mínění. Jakmile se utišil první výbuch nadšení, Parovozov vystoupil vpřed a zeptal se:

"Počítá konstrukce s registrátorem materiálních hodnot?"

"Ne, na to jsem nepomyslel," rozhodil provinile rukama Stěpan Onufrijevič. "Neměl jsem kdy."

"Dodělejte to, dodělejte to, můj milý," řekl přátelským tonem Parovozov. "A ještě jedna věc. Tento přístroj zřejmě představuje určitou hodnotu pro národní hospodářství. Komise však, aby ho mohla schválit, musí prověřit všechny stupně chodu stroje. Tady stojí," zamával papíry, "že konstrukce má zpětný chod, tudíž je schopna zpracovat získané předměty na výchozí surovinu. Dá se to vidět na vlastní oči?"

"jako kdybyste děval někomu pít z druhé strany," ušklíbl se Ogurcov. "Jenže proč?"

"Pořádek je pořádek," vysvětloval Parovozov.

"Když myslíte..." Ogurcov otočil pákou vpravo.

Členové komise, rozčilení vším, čeho byli svědky, nevěnovali této polemice příliš pozornosti. Dobře, ať si dělají co chtějí, uvidíme. Vítězství bylo už stejně vybojováno.

Zatím hora věcí už začala roztávat. Předměty s cinkotem vlétaly do rozšířeného konce trouby ve stále větším a větším množství. Tentokonec rohu byl daleko širší než vstupní otvor. Mnoho předmětů, které se vznesly do vzduchu, poletovalo kolem rohu a vzájemně se sráželo - tak mocně je přitahovalo široké ústí. Nad polem vystoupila oblaka prachu. Začaly vířit malé smršťe, které se někdy spojily v jeden mocný vír. Když jednomu z pozorovatelů vítr strhl slaměný klobouk a odnesl ho vysoko do mraků, celá komise se bez řečí vrhla k zemi. Jediný parovozov zůstal stát. Držel se okraje klobouku a už se chystal pronést něco o přírodních úkazech, když ho najednou silný proud vzduchu nadzvedl a hnal přímo do řvoucího chřtánu rohu. Parovozovo tělo lehce zakroužilo nad zemí, odstrčilo několik menších předmětů a vznášelo se plavně s ostatním prodem. Parovozov ani tehdy neodtrhl ruce od okrajů klobouku.

Neviděl to nikdo kromě Ogurcova. Všichni leželi pevně přitisknutí k zemi, hlavy skryté v dlaních. Vynálezce ze všech sil zoufale tahal páku do nulové polohy, ale páka se zasekla. Ogurcov se svým sl. bým tělem zavěsil na prokletou páku, ale ta se ani nehнула! "Skandál! Skandál!" šeptaly jeho třesoucí se rty, po čele mu stékaly krůpeje potu.

Ogurcov se ohlédl. - Parovozov byl už napůl uvnitř.

"Hrabej rukama, hrabej, tak se udržíš!" zakřičel Ogurcov, pustil páku a vrhl se přímo do nejvězšího víru, tam, kde v chorovodu židli, umyvedel a rolí pa. íru bylo vidět z Parovozova už jen nohy. Ogurcov se jich křečovitě zachytil. Oba zahalil mrak prachu.

Petrov viděl, že je zle a jediným skokem překonal polovinu vzdálenosti k rohu. Nebezpečným pásmem vichrů se plížil přískoky. V tom roh zaduněl, ozvaly se údery zvonu a přístroj se zastavil sám od sebe.

Za nějakou dobu se lidé vzpamatovali a shlukli se kolem stroje. Ani se nedá vylíčit, jak těžce nesli katastrofu. Navíc bez Ogurcova nikdo pořádně nevěděl, jak s rohem zacházet. Zkoušeli otočit řídicí pákou doleva, páka se volně poddala a dost. Ven se vyřinul jen pramínek žhavého kovu a ztuhl. Všichni vytáhli cigarety a mlčky si zapálili. To byla situace!

Několik dní se inženýři a technici mořili s rohem ve snaze ho oživit. Jejich snažení bylo téměř bezvýsledné. Jakž takž se jim podařilo obnovit zpětný chod - zpracování užitečných věcí na odpad. Molotkov sešel a zhubl - celé ty dny se od rohu ani nehnul. Někdo začal nadávat na Parovozova - Molotkov ho zprutka přerušil:

"Sami jsme viní. Takoví Parovozové by si k čemukoli novému neměli ani přičichnout! A my..."

Pak si někdo začal stěžovat rovnou na Ogurcova, že prý nezanechal žádné srozumitelné vysvětlení, dokud byl ještě čas.

"Zkus to vysvětlit," nemítl unaveně Molotkov, "na úrovni příštích staletí. Je to záhada, jako zázrační počtáři. Přemílají v mozku miliony a nikdo neví jak."

Milicionář Petrov prožíval těžkou ztrátu zároveň s ostatními. Navíc si myslel, že nese za všechno odpovědnost. Petrov se ani nemohl podívat členům komise do očí. Jak mohl připustit takový nešvar! Takovou nejnepnou žádost - přimět stroj, aby pracoval zpětným chodem! Parovozov mu teď připadal jako zlomyslný chuligán. Petrov téměř přesvědčil sám sebe - stal se mu takový případ -, že jednou přivedl Parovozova na oddělení pro opilství a výtržnictví,

ale z lítosti ho pustil a jeho podniku nic nehlásil.

Ve skutečnosti se ovšem nic takového nestalo, Parovozov vedl spořádaný způsob života, nedala se na něm najít poskvrnka.

Roh hojnosti předali k rekonstrukci jedné vědecké skupině. Při katastrofě byl však natolik poškozen, že "rekonstrukce" vlastně znamenala vynalézt stroj znovu. Zatím to zůstává bez zvláštních nadějí na úspěch. Ne každý dokáže přijít na vynález, který budou schopni znovu objevit teprve vzdělení potomci.

Z ruského originálu "Rog izobilija" ze sborníku Fantastika 1964, Molodaaja gverdiija 1964 přeložila

Jeroslava Kopcová